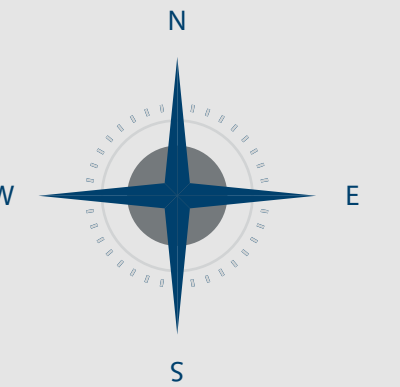

KONAK ZAMANIN İZİNDE MİRASIN KALBİNDE

01

AZİZ POLİKARP KATOLİK KİLİSESİ (SAINT POLICARPE)

Aziz Polikarpus Kilisesi, İzmir'in ayakta kalan en eski Katolik ibadet mekânlarından biridir. 1630 yılında Kapusen rahipleri tarafından, Kanuni Sultan Süleyman'dan alınan izinle inşa edilmiştir. Kilise arazisi, Fransa Kralı tarafından satın alınıp Katolik cemaatine armağan edilmiştir. 1680 yılında yaşanmış olan yangının ardından onarılan yapı, 1775'te bazilika planına dönüştürülmüş; 1892-1898 yıllarında mimar Raymond Charles Père tarafından kapsamlı biçimde yenilenmiş ve şapellerle zenginleştirilmiştir. Kilise, MS 69'da doğduğu kabul edilen ve 155 yılında İzmir'de öldürülen Aziz Polycarpe'a adanmıştır. Hristiyanlık tarihinin öncülerinden biri olarak anılan Aziz'in anısına yapılan bu yapı, İzmir'in çok kültürlü kimliğini ve dini çeşitliliğini yansıtmaya devam etmektedir.

02

İZMİR ATATÜRK MÜZESİ

19.yüzyılın sonlarında neo-klasik Osmanlı ve Levanten mimarisiyle inşa edilmiş olan bu yapı, halı tüccarı Takfor Efendi'ye aitti. 9 Eylül 1922'de Türk ordusunun İzmir'e girişi sonrası kısa süre karargâh olarak kullanılmış, 1923'te ise İzmir İktisat Kongresi'nde Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK kişisel çalışmalarını burada yürütmüştür. 1926'da İzmir Belediyesi tarafından satın alınarak Atatürk'e hediye edilen bina, 1930-1934 yıllarında Atatürk'ün konakladığı yer olmuştur. 1941'de müzeye dönüştürülüp halka açılan yapı, 1988'den itibaren "Atatürk Müzesi" adıyla ziyaretçilerini ağırlamaktadır. Müzenin girişinde Uşak halısı, mermer heykeller ve Atatürk büstü yer alırken, odalarda Atatürk'ün kullandığı eşyalar ve dönemin mobilyaları sergilenmektedir. Toplantı salonunda yeşil çuhalı rulet masası ve Cosmos marka sandalyeler bulunur. Bu müze, Atatürk'ün İzmir'deki tarihine tanıklık eden, Cumhuriyet tarihimizin önemli kültür miraslarından biridir.

03

KONAK BELEDİYESİ KARİKATÜR MÜZESİ

Türkan Saylan Kültür Merkezi'nin ikinci katında yer alan İzmir Karikatür Müzesi, 2011 yılında Konak Belediyesi tarafından kurulmuştur. Genç ve dinamik yapısıyla karikatür sanatının tarihine ve güncel yansımalarına ışık tutmaktadır. 2012 yılında açılan müze, Konak Belediyesi'nin kültür sanat alanındaki üçüncü müzesi olarak hizmet vermektedir. İzmir'den başlayıp Türkiye ve Akdeniz coğrafyasına yayılan mizah ve görsel ifade geleneğini korumayı, seçkin karikatür örneklerini titizlikle muhafaza ederek bu değerleri gelecek kuşaklara aktarmayı amaçlamaktadır. Koleksiyonunda, Türk karikatürünün öncü sanatçılarının orijinal çizimleriyle birlikte, yerli ve uluslararası pek çok karikatüristin önemli eserleri ile dünya çapında örnekler yer almaktadır.

04

KONAK BELEDİYESİ NECDET ALPAR İZMİR MASK MÜZESİ

Konak Belediyesi'nin müzecilikte yeni bir yaklaşımla 10 Mayıs 2011'de açtığı ve Türkiye'de bir ilk olan bu müze, restore edilmiş Levanten mimarisiyle dikkat çeken tarihi bir binada yer alıyor. Müze, maskların sanatsal ve kültürel yönlerini yansıtıyor. İnsanlık tarihinin farklı dönemlerinde yüzü gizlemek, korumak veya kimlik değiştirmek amacıyla kullanılan masklar; tiyatro, dini törenler, şenlikler ve ritüellerde önemli rol oynamıştır. 300'den fazla eserden oluşan koleksiyon, Ritüel Masklar, Tiyatro Maskları, Anadolu Maskları, Ölüm Maskları ve İz Bırakanlar olmak üzere beş ana bölümde düzenlenmiştir. Mask Müzesi, sadece bir sergi alanı değil; çocuklar ve yetişkinler için düzenlenen atölyeler, söyleşiler ve görsel sunumlarla kültürel etkileşimi ve yaşam boyu öğrenmeyi teşvik eden bir merkezdir.

05

PASAPORT İSKELESİ VE GÜMRÜK BİNASI

Pasaport İskelesi ve mendirek yapısı, 19. yüzyılda İngilizler tarafından bir Fransız şirketine yaptırılmıştır. İnşaatı 1867'de başlayıp 1886'da tamamlanmıştır. Osmanlı döneminde Pasaport Dairesi olarak kullanılan yapı adını buradan alır. 1919-1922 Yunan işgali döneminde Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğü binaları Liman Dairesi Başkanlığı olarak hizmet vermiştir. 1922 yangınında zarar gören iskele, 1926'da Vali Kazım Dirik'in yönetiminde Birinci Ulusal Mimarlık Akımı tarzında yeniden inşa edilmiştir.

06

SAINT JOHN ANGLİKAN KİLİSESİ

Alsancak semtinde, Mahmut Esat Bozkurt Caddesi üzerinde bulunan Anglikan Kilisesi, İzmir'in çok kültürlü yapısının önemli bir parçasıdır. İlk Anglikan kilisesi 1625'te İngilizler ve Levant Şirketi çalışanları için inşa edilmiş, ardından 1843'te St. John adına başka bir kilise faaliyete geçmiştir. Günümüzdeki kilisenin arsası İngiltere Konsolosluk binası yapılırken ayrılmıştır. Temeli Kasım 1898'de atılan yapı, bağışlarla finanse edilip 1899'da tamamlanmış ve 7 Nisan 1902'de ibadete açılmıştır. Hâlen aktif olarak kullanılan kilise, İzmir'deki İngiliz topluluğunun izlerini taşımaktadır.

07

TARİHİ ALSANCAK GARI

Temeli 1857'de Vali Mustafa Paşa tarafından atılan Alsancak Garı, 1858'de hizmete girmiştir. İzmir-Aydın Demiryolu'nun başlangıç noktası olan gar, 1866'dan itibaren yoğun kullanılmaya başlanmıştır. 1 Mayıs 2006'da yenileme çalışmaları için kapatılmış, 19 Mayıs 2010'da yeniden hizmete açılmıştır. Geç Dönem Osmanlı mimarisini yansıtan yapı; yüksek tavanlı iç mekânı, vitraylı pencereleri ve beşik kemer sistemiyle dikkat çeker. Güney cephesindeki 1890 tarihli saat kulesi, İzmir'in ilk saat kulesidir. Günümüzde tren kullanılsa da yapı, etkinlik alanı olarak değerlendirilmektedir.

08

KADİFEKALE (PAGOS)

Büyük İskender'in Smyrna'ya gelişiyle başlayan efsaneye göre, Pagos Tepesi'nde (bugünkü Kadifekale) gördüğü rüya kentin ikinci kez buraya taşınmasını müjdelere. Klaros'taki Apollon Kâhini'nin kehanetiyle Smyrnalılar, kutsal Meles Çayı kenarındaki bu yamaçlara yerleşir. MÖ 4. yüzyıl sonları ile 3. yüzyıl başlarında inşa edilen Kadifekale surları, antik Smyrna'nın akropolü ve savunma merkezi olur. Roma döneminde de kullanımı sürdürülen kale, 13. yüzyılda Geç Bizans döneminde onarılır. 14. yüzyılda Türklerin eline geçen kale, 15. yüzyılda Fatih Sultan Mehmet tarafından restore edilir. 1671'de Evliya Çelebi, kalenin büyük ölçüde harabe olduğunu ve içinde sadece han, hamam, çarşı ve caminin yıkılmış halde bulunduğunu kaydeder. 15. yüzyıl ortalarında ise Kadifekale tüm işlevini kaybederek terk edilir. İzmir Körfezi'ne hâkim bu tepe, tarih boyunca ziyaretçilerin uğrak noktası olmuştur. Günümüzde surların batı duvarları çeşitli restorasyonlarla korunmaktadır ancak diğer bölümleri aynı kaderi paylaşamamıştır.

09

KADİFEKALE YANGIN KULESİ

İzmir tarihinde yangınlar, büyük can ve mal kayıplarına yol açan en yıkıcı felaketlerden olmuştur. 19. yüzyılın sonlarına dek yangın haberleri tüfek ve tabanca sesleriyle duyurulurken, 1858'de şehir üç bölgeye ayrılarak Kadifekale'den renkli bayraklar ve top atışlarıyla uyarı sistemi uygulanmaya başlanmıştır. Kısa süre sonra günümüzdeki yerinde kurulan yangın kulesi devreye girmiş, 1907'de bugünkü görünümünü kazanmıştır. Punta ve Tepecik'te de benzer kuleler bulunmuş, bu kulelerden toplar ateşlenmiş ve itfaiye hizmetleri yürütülmüştür.

10

MİMAR KEMALETİN CADDESİ

Osmanlı'nın son döneminde başlayan ve Cumhuriyet'in ilk yıllarına kadar etkisini sürdüren Birinci Ulusal Mimarlık Akımı, İzmir'de en iyi şekilde Mimar Kemalettin Caddesi ve çevresinde görülebilir. Adını bu akımın öncüle- rinden Mimar Kemalettin'den alan cadde, dönemin mimari anlayışını yansıtan pek çok yapı barındırır. Birinci Ulusal Mimarlık Akımı'nı benimseyen mimarlar, Selçuklu ve Osmanlı'dan gelen mukarnas, çini, kubbe, kule, yer karosu gibi öğeleri harmanlamıştır. Böylece Anadolu Türk mimarisi ile geleneksel Osmanlı mirası, Cumhuriyet dönemiyle buluşmuştur.

Mimar Kemalettin Caddesinde öne çıkan isimlerden biri, Sanayi-i Nefise Mektebi mezunu Mimar Necmettin Emre'dir. Onun imzasını Silahçioğlu Hanı (bugünkü Doğan Güven İş Merkezi), Hacı Sadık Efendi İşhanı ve Hacı Sadık Akseki Hanı gibi yapılarda görmek mümkündür. Necmettin Emre, İzmir'in farklı bölgelerinde de birçok kamusal yapı ve konuta hayat vermiştir.

Bugün Mimar Kemalettin Caddesi ve civarı Kardiçalı Han, Peker İşhanı (Beteks Tekstil Hanı), Eski Osmanlı Bankası, Eski Roma Bankası (Vakıflar Bankası) ve Ziraat Bankası Binası gibi tarihi yapılara ev sahipliği yaparken; aynı zamanda İzmir'in hareketli ticaret merkezlerinden biri olarak yaşamaya devam etmektedir.

11

KONAK BELEDİYESİ AGORA SEMT MERKEZİ

Agora Semt Merkezi, kadınların toplumsal hayata etkin olarak katılmasını sağlamak ve üreterek ekonomik olarak güçlenmesini desteklemek amacıyla Konak Belediyesi tarafından restore edilerek hizmete açılan semt merkezinden birisi iken şimdi bölgenin çocuklarına hizmet eden bir kreşe dönüşmüştür.

Kapılarını 2010 yılında bölgedeki tarihi konutlardan birinde açan Agora Semt Merkezi'nde 3 ile 5 yaş arasındaki çocuklara Agora Mutlu Çocuklar Oyun Evi adı altında eğitim sunuluyor.

12

ALTIN YOL (ROMA YOLU)

Antik Smyrna'dan günümüze ulaşan en iyi korunmuş kentsel yollar arasında yer alan Roma Yolu, yaklaşık 10 metre genişliğinde ve 100 metre uzunluğundadır. Bu yol, antik dönemde Ephesos ve Klazomenai gibi önemli şehirlerle bağlantı sağlarken, Smyrna'nın Güney Kapısı'ndan Değirmentepe'de bulunan Zeus Akraios Tapınağı'na ulaşımı da mümkün kılıyordu.

Smyrnalı hatip Aristides'in anlatımlarına göre, 2. yüzyılda "Altın Yol" olarak adlandırılan ana arterin bir parçası olarak kullanıldığı düşünülmektedir. Cumhuriyet döneminin başlarında ortaya çıkarılan bu cadde, 1991 yılında 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescillenmiştir.

13

ALTINPARK ARKEOLOJİK ALANI

Altınpark Arkeolojik Alanı, İzmir'in çok katmanlı tarihine tanıklık eden nadir alanlardan biridir. 2008 yılında başlayan arkeolojik kazılar, Smyrna'yı Kervan Köprüsü üzerinden Bergama, Foça ve Salihli gibi merkezlere bağlayan antik yolun bir bölümünü gün yüzüne çıkarmıştır. Ayrıca Hellenistik döneme ait mezar steli, Roma dönemine tarihlenen konut kalıntıları ve Hristiyanlıkla ilişkili objeler bulunmuştur. Bronz haçlar, buhurdanlıklar, figürinler ve mutfak eşyaları, bölgede varlıklı ailelerin yaşamış olabileceğine işaret etmektedir. Konut kullanımı 7. yüzyıla kadar sürmüş, ardından bir yangınla sona ermiştir. Osmanlı döneminde Musalla adıyla bilinen alan, 1930'larda Faik Paşa Mezarlığı iken parka dönüştürülmüştür. Günümüzde, tarihi miras ile yeşil alanı birleştiren bu park, Konak Belediyesi'nin yürüttüğü projeye kültürel bir gezi rotasına dönüşmektedir. Ziyaretçilere geçmişin izlerini yakından sunmaktadır.

14

AZİZ VUKOLOS KİLİSESİ (AYA VUKLA)

Aziz Vukolos Kilisesi, 1866-1867 yıllarında Rum Ortodoks Cemaati tarafından, Osmanlı izniyle eski bir tapınağın yerine inşa edilmiştir. Aziz Vukolos'a ithaf edilen bu yapı, 1922 İzmir Yangını'ndan sağ çıkan ender Rum Ortodoks kiliselerindendir. Mübadele sonrası cemaatini kaybeden kilise, 1924'te Asar-ı Atika Müzesi'ne dönüştürülmüş, 1931'de Atatürk tarafından ziyaret edilmiştir. 1943'te Arkeoloji Müzesi adını almış, 1984'te müze taşınınca opera salonu olarak kullanılmıştır. Yangın sonrası uzun süre terk edilmiş, 2010'da İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından aslına uygun biçimde restore edilmiştir. Freskler gün yüzüne çıkarılmış, 2014'te 92 yıl sonra ilk ayin yapılmıştır.

15

KONAK BELEDİYESİ BASMANE SEMT MERKEZİ (NEBAHAT TABAK EVİ)

Basmane Semt Merkezi, 19. yüzyıl Rum mimarisinin özgün örneklerinden biri olan, cumbalı ve iki katlı tarihi bir yapıda hizmet veriyor. Çiçeklerle bezeli bahçesi ve zarif tavan süslemeleriyle dikkat çeken bu ev, Anafartalar Caddesi ile Oteller Sokağı'nı birbirine bağlayan dar bir sokakta yer alır. Hayırsever Nebahat Tabak tarafından yıllarca mesken olarak kullanılan yapı, 1967'de Sosyal Hizmetler Kurumu'na bağışlanmış, ancak kısa süreli çocuk yurdu işlevinden sonra uzun yıllar atıl kalmıştır. Konak Belediyesi'nin girişimiyle restore edilerek 2007'de semt merkezi olarak yeniden işlev kazanmıştır. Kadınlara yönelik meslek edindirme kursları ve göçmen destek programlarına ev sahipliği yapan merkez, pandemi sonrası eğitime ara verilince yanında bulunan Silahane binası da restore edilerek Sanathane Gösteri Merkezi'ne dönüştürülmüştür. Bugün yapı, hem mimari mirası koruyan hem de toplumsal dayanışmayı yaşatan önemli bir kültür noktasıdır.

16

BASMANE TREN GARI

Basmane Garı, İzmir'in kent belleğinde derin izler bırakan tarihî bir ulaşım yapısıdır. 1876'da Fransız Regie Generale firması tarafından inşa edilmiş, 1922 İzmir Yangını sonrası onarılarak 1926'da Devlet Demiryolları'na devredilmiştir. Kesme taşla inşa edilen gar, dikdörtgen planlıdır; merkezî girişi üç katlı yükseltilmiş, yan cepheler iki katlıdır. Cepheledeki alınlıklar ve kırma çatı mimariyi zenginleştirir. Gar, İzmir-Enternasyonal Fuarı'nın açılmasıyla birlikte kentteki hareketliliğin odağı hâline gelmiş; çevresi oteller ve hamamlarla canlanmıştır. Kurtuluş Savaşı ve 9 Eylül kutlamaları gibi önemli tarihî olaylara tanıklık etmiştir. Demiryolu ulaşımının gerilemesiyle eski önemini kaybetse de, restorasyonlarla yeniden işlev kazanmıştır. Günümüzde hem metro istasyonu olarak kullanılır hem de geçmişle bugünü buluşturan simgesel bir yapı olarak İzmir'in kültürel dokusunu yaşatmaya devam eder.

17

BIÇAKÇI HAN

İzmir'in ticari geçmişine tanıklık eden Bıçakçı Han, Kemer Caddesi üzerinde, 19. yüzyıldan kalan dikkat çekici bir yapıdır. Dikdörtgen planlı bu hanın dar cephesi caddeye bakarken, 65 metre uzunluğundaki geniş avlusu iki yandaki kâgir mekânlarla çevrilidir. Bir zamanlar kervanların konakladığı han, ticaret yollarının değişmesiyle 1950'lere kadar depo ve geçici konut işlevi görmüştür. Yakın çevresi, yoksul Rum göçmenlerin iskânıyla birlikte Aya Vukla adıyla anılan mahalleye dönüşmüştür. Hanın karşısında, raylar ile Basmane Garı arasında küçük bir Türk mezarlığı da bulunuyordu. Demiryolunun bölgeyi canlandırmasıyla birlikte han çevresinde oteller açılmış, fakat hanın kendi kullanımı zamanla sona ermiştir. Bugün İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından sosyo-kültürel aktiviteler için kullanılan yapı, mimari dokusunu korumaktadır. Bıçakçı Han, İzmir'in tarihî ticaret hafızasında önemli bir durak olarak yeniden keşfedilmeyi beklemektedir.

18

ÇORAKKAPI CAMİİ

Basmane Garı'nın karşısında yer alan Çorakkapi Camii, tarihî dokusuyla dikkat çeken önemli bir yapıdır. Yapım tarihi ve banisi kesin olarak bilinmemekle birlikte, 1893 tarihli bir vakfiye camiyi Bostânî Mahmut Efendi'nin yaptırdığını ortaya koyar. Bu nedenle cami, Bostanizade Mahmut Ağa adıyla da anılır. Bir zamanlar cami çevresinde mezarlık ve medrese bulunmaktaydı. Günümüzde haziresinde yer alan mezar taşlarından en eskisi 1707 tarihine aittir. Yapının beş kubbeli son cemaat yeri cemekeşânla çevrilmiştir. Ana ibadet mekânını örten büyük kubbe sekizgen kasnak üzerine oturur. Yanlarda ise üçer kubbeli mekânlar yer alır. Minber mermerden, minaresi kesme taştandır. Mihrap niş şeklindedir, kubbe içi motiflerle bezenmiştir. 2004 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce onarılan cami, sade zarafetiyle geçmişin izlerini taşımaya devam eder.

19

ÇUKUR HAMAMI

İkiçeşmelik'te yer alan Çukur Hamamı, Osmanlı dönemi ait geleneksel bir halk hamamı örneğidir. Moloz taş ve tuğla malzeme ile inşa edilen yapı, inşa kitabesi bulunmamasına rağmen Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'nde geçmesi sayesinde 17. yüzyılda var olduğu anlaşılmaktadır. Girişteki "Maşallah" yazısı ve 1873 tarihli kitabe ise geçirdiği bir onarıma işaret eder. Hamamın planı klasik Osmanlı düzenini yansıtır: Ahşap kubbeye örtülü soyunmalık, ardından gelen çapraz tonozlu ılıklik ve manastır tonozlu sıcaklık bölümleri ile doğudaki su deposu dikkat çeker. Tonozlarda yer alan dairesele ılıkliklar, doğal ışığın iç mekâna süzülmesini sağlar. Mekânlar farklı eksenlerde kurgulanmıştır. Çukur Hamam, yüzyıllar öncesinin temizlik alışkanlıklarını ve yapı estetiğini bugüne taşıyan özgün ve değerli bir kültürel miras niteliğindedir.

20

DEBBAĞZADE İBRAHİM BEY KORTEJOSU (MAVİ KORTEJO)

Günümüze ulaşan ve restore edilerek kente kazandırılan Debbağzade İbrahim Bey Kortejosu tipik kortejo mimarisine sahiptir. İki katlı ana bina ve tek katlı dönem eklentilerinden oluşan yapı, yoksul Yahudi ailelerinin birlikte yaşadığı ve paylaştığı mekânlar olarak tasarlanmıştır. Ana binanın bodrum katı da vardır. Tüm odalar tulumbalı avluya açılır; banyo, tuvalet ve mutfak ortak kullanımdadır. 2017'de 2. grup korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiştir. İsrail'e göç eden Yahudilerin hala hafızasında yer alan bu kortejonun avlusunda Sefarad ezgileri çaldı. Restorasyon çalışmaları TARKEM tarafından yapılmış olup, günümüzde İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından kullanılmaktadır.

21

DÖNERTAŞ SEBİLİ

İzmir kent tarihinin özgün yapılarından biri olan Dönertaş Sebili, 1814 yılında Osmanzadeler'den Seyyid İsmail Rahmi Efendi tarafından inşa ettirilmiştir. Osmanzade Yokuşu ile Anafartalar Caddesi'nin kesişiminde konumlanan bu sebil, adını köşe kısmında yer alan dönebilen mermer sütundan alır. Başlangıçta yapının denge durumunu izlemek amacıyla yerleştirilen sütun, zamanla halk arasında dilek taşı olarak kabul görmüş; taşı döndürebilen kişilerin dileklerinin gerçekleşeceğine inanılmıştır. Tamamı mermerden yapılmış olan yapı, kubbe ile örtülüdür. Farklı cephelerde kapı, pencere ve çeşme nişleri ile kitabeli panolar yer alır. Kabartma tekniğiyle işlenmiş süslemelerde bitkisel bezemelerin yanı sıra cami ve kent tasvirleri öne çıkar. Osmanlı sebil kültürünün temsilcilerinden biri olan yapıdan, halkın ücretsiz su ve özel günlerde şerbet temin etmesi sağlanmaktaydı. 2006 yılında kapsamlı restorasyondan geçirilmiştir.

22

EMİR SULTAN TÜRBE Sİ VE ZAVİYESİ

14.yüzyılın ilk yarısında Aydınoğlu Gazi Umur Bey tarafından yaptırılan Emir Sultan Türbesi, İzmir'in fethine katılan gazi-derviş Seyyid Mükerrermeddin adına inşa edilmiştir. Zamanla çevresinde oluşan zaviye, bugünkü Şeyh Mahallesi'nin temelini oluşturmuştur. Yapı semahane, aşevi, misafirhane, türbe, kuyu ve hamamdan oluşmaktadır. Türbenin çevresinde İzmir'in önde gelen isimlerinin mezarları yer alır. 16. yüzyıldan 20. yüzyıla uzanan döneme ait 169 mezar taşı tespit edilmiştir. Türbe, sekizgen kasnak üzerine oturan kubbesi, geç Osmanlı dönemine ait alçı süslemeleri ve kemerler arasında yer alan ay-yıldız motifli rozetleriyle dikkat çeker. Yapı kompleksinin farklı noktalarında Roma ve Bizans dönemlerinden devşirilmiş taş malzemeler görülmektedir.

23

ESNAF ŞEYH CAMİİ

1730'lu yıllardan beri var olduğu mezar taşlarından anlaşılan Esnaf Şeyh Camii, kitabesi günümüze ulaşmamış camilerden biridir. Haziresinde İzmir valilerinden Hacı İsmail Paşa'ya ait 1807 tarihli mezar taşı da yer alır. Caminin minaresi 1957'de, beş köşeli bir kaide üzerine yeniden inşa edilmiştir. Sekizgen kasnaklı ana kubbesi kiremit kaplıdır. Dış cephedeki son cemaat yeri ve cemaat kânlar zamanla özgünlüğünü yitirmiştir. İç mekânda, 1843 tarihli ayet kitabesiyle dikkat çeken alçı süslemeli bir mihrap ve ahşap minber bulunur. Sade ve gösterişten uzak mimarisıyla yapı, dingin bir ibadet mekânı kimliğini sürdürmektedir.

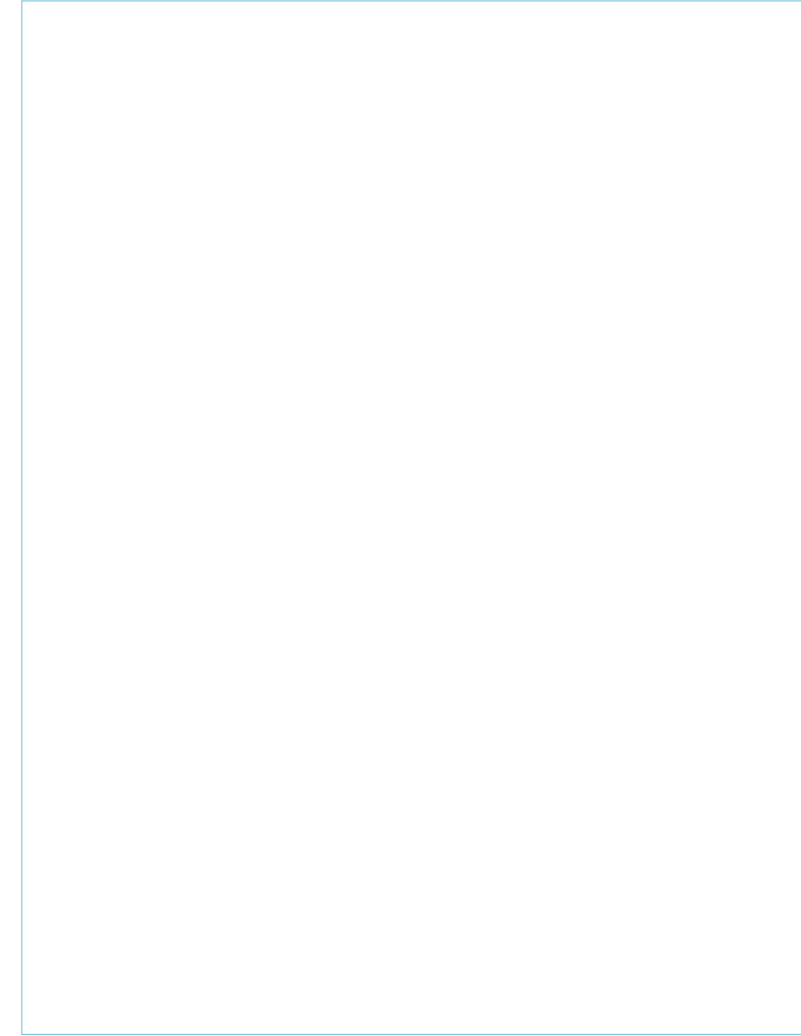
24

HATUNİYE CAMİİ

Basmane'nin merkezindeki meydana adını veren Hatuniye Camii, İzmir'de kadınlar tarafından yaptırılan iki camiden biridir. Banisi Tayyibe Hatun'dur. Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'nde adının geçmesi, caminin 1670'ten önce inşa edildiğini göstermektedir.

Kare planlı ve tek kubbeli harım mekânı sonradan batı yönünde genişletilmiş, bu ek bölümle ana mekân arasındaki geçiş büyük bir kemerle sağlanmıştır. 18. ve 19. yüzyıllarda çeşitli onarımlar görmüş, 1965'te kapsamlı şekilde yenilenmiştir.

Avlusu ve çevresindeki yapılar yıkılarak park alanına dönüştürülmüştür. Silindirik gövdeli, tek şerefeli minaresi 18. yüzyıl özellikleri taşır. Mihrabı niş biçimindedir, son cemaat mahalli beş küçük kubbeyle örtülüdür. Alçı ve ahşap üzerindeki barok süslemeler, altın yaldızlı boya ile bezemelenmiştir.

25

İKİÇEŞMELİK CAMİİ

İzmir'in tarihi semtlerinden Eşrefpaşa Caddesi'nde, halk arasında İkiçeşmelik olarak bilinen bölgede yer alan İkiçeşmelik Camii, Kurd Mehmet Paşa tarafından yaptırılmıştır. Kesin inşa tarihi bilinmemekle birlikte, 1734 yılına ait bir vakıf kaydı caminin bu tarihten önce var olduğunu göstermektedir. Caminin giriş kapısında bulunan 1893-1894 tarihli kitabe, ikinci banisi İzmir'in piriñ tüccarlarından Hacı Hafız Süleyman Efendi'nin yaptırdığı onarımları ve caminin altına eklediği dört odalı iptidai mektebi belgelemektedir. Bu okul 1922'de "Şemsü'l-maarif" adıyla açılmış, ancak 1927'de eğitim koşullarını sağlayamadığı için kapatılmıştır. Daha sonra bina, Çocuk Esirgeme Kurumu ve Kızılay Şubesi olarak kullanılmıştır.1934'te kapsamlı bir onarımdan geçen camide, dış merdiven altındaki şadırvan ise daha sonra kaldırılmıştır. Minare, 1900-1901 tarihli kitabe ile Fehmi Paşa tarafından yaptırıldığı belirtilen, beş köşeli kaide üzerine oturan ve kesme taştan yapılmış kırmızı renkte yüksek bir yapıdır. Tepesindeki külâh da taş işlemeleriyle süslenmiştir. Ana ibadet mekânında kalem işi süslemelerle bezeli kubbe, ortasında sekiz köşeli bir aydınlık feneri bulunmaktadır. Niş biçimindeki mihrabın karşısında ise ahşap minber yer almaktadır. Avluda yer alan sebilin hemen arkasında, halk arasında Tuzcu Dede ve eşine ait olduğu söylenen, kitabesiz iki sanduka bulunan bir türbe bulunmaktadır.

26

İKİÇEŞMELİK ÇEŞMESİ

İzmir'in köklü semtlerinden biri olan İkiçeşmelik'te Mezarlıkbaşı'ndan Eşrefpaşa'ya doğru ilerlerken, Bayramyeri hizasında cadde boyunca yürürken sol tarafta dikkatinizi çekecek bir ayrıntı var: biri yukarıda, biri aşağıda olmak üzere iki çeşme. İşte burası, adını da bu ilginç detaydan alıyor. 1700'lü yıllarda Damlacık Deresi'nden gelen suyun aktığı çeşme, 1930 yılında yapılan yol çalışmalarıyla yol seviyesi alçaltılınca yukarıda kalıyor. Bunun üzerine hemen altına bir çeşme daha inşa ediliyor. Böylece hem cadde hem de semt, "İkiçeşmelik" adını alıyor.

27

İSMET İNÖNÜ ANI EVİ

Türkiye Cumhuriyeti'nin ikinci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün 1884 yılında doğduğu bu mütevazı ev, o dönemde dayısına aitti. İnönü, çocukluk yıllarını İzmir'de geçirerek kente duyduğu sevgiyi eserlerinde dile getirmiştir. Cumhurbaşkanlığı döneminde, İzmir Belediye Başkanı Dr. Behçet Uz evin belediye adına satın alınmasını sağlamış, ancak 1950'lerden sonra elden çıkarma kararı alınmıştır. Ardından İzmirli iş insanı Şerif Remzi Reyent tarafından satın alınan ev, yeğeni Ayla Ökmen'e hediye edilmiştir. Bugün, müze olarak kullanılan ev, İnönü Vakfı'nın mülkiyetindedir. 1999 yılında İzmir'deki sivil toplum kuruluşlarının katkılarıyla yeniden ziyarete açılan ev, 2000 yılında bulunduğu sokağa "İnönü Sokağı" adı verilmesiyle kente olan bağıını güçlendirmiştir.

28

İZMİR BASIN MÜZESİ

19.yüzyılda inşa edilen Aziz Vukolos Kilisesi'nin müstemilatında yer alan İzmir Basın Müzesi, İzmir Gazeteciler Cemiyeti, İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Ege Üniversitesi iş birliğiyle kurulmuştur. Türkiye'de açılan üçüncü basın müzesi olarak, geçmişle bugünü buluşturan önemli bir kültür merkezidir. Müze, "Öldürülen Gazeteciler", "Hasan Tahsin", "İsmail Sivri" ve "Stüdyo Odası" olmak üzere dört tematik odadan oluşur. Uğur Mumcu, Abdi İpekçi ve Metin Göktepe gibi gazetecilere ait kişisel eşyalar, aileleri tarafından bağışlanarak basın tarihine tanıklık eder. Ayrıca şair ve gazeteci Attilâ İlhan'a ait çalışma masası da sergilenir. Eski gazeteler, daktilolar, baskı makineleri ve tipografi matbaası müzede ziyaretçileri karşılar. TRT'nin bağışladığı televizyon, radyo ve ses kayıt cihazları da teknik gelişimi gözler önüne serer. Bu müze, basının sadece haber kaynağı değil, toplumsal hafızanın taşıyıcısı olduğunu hatırlatan önemli bir mekandır.

29

KONAK BELEDİYESİ KADIN MÜZESİ

Türkiye'de bir ilk olan Kadın Müzesi'ndesiniz. 23 Ocak 2014'te açılan bu müze, Anadolu kadınının unutulmuş geçmişini ve gücünü hatırlatmayı, yaratıcılığını ortaya çıkarmayı amaçlıyor. Müze, Yahudiler ve Türklerin 20. yüzyılın ilk yarısına kadar birlikte yaşadığı Tilkilik semtindeki tarihi binalardan birinde yer alıyor. Avrupa ve geleneksel Türk mimarisinin izlerini taşıyan yapının restorasyonu, kadın restoratörler tarafından gerçekleştirilmiş. Müze; Geçmişten Günümüze Kadın, Öncü Kadınlar, Protesto ve Kadınlar gibi tematik odaların yanı sıra geçici sergi salonu, video art, koleksiyon eserler, enstalasyon odası ve kütüphaneden oluşuyor. Bahçesinde ise Halide Edip Adıvar, Cahide Sonku, Füreye ve Afife Jale gibi tarihe geçmiş Türk kadınlarının maskalarını görebilirsiniz.

30

KILLIOĞLU HACI İBRAHİM VAKFI HAMAMI

İzmir'in önemli ticaret güzergâhlarından Anafartalar Caddesi üzerinde bulunan Killioğlu Hacı İbrahim Vakfı Hamamı, geçmişte hem mahalli ihtiyaçları karşılayan hem de kentsel bir durak noktası olarak hizmet vermiştir. Kesin yapım tarihi bilinmemekle birlikte, el-Hac İbrahim bin Mahmud tarafından inşa ettirilmiştir. Klasik Osmanlı hamam mimarisine sahip yapı, soyunmalık, ılıklik, sıcaklik, küllhan ve odunluk bölümlerinden oluşur; günümüzde sağlam olarak yalnızca sıcaklik bölümü ayakta. Kare planlı bu bölüm, sivri kemerli tromp geçişlerle taşınan kubbe ile örtülüdür. Kubbenin ortasında yıldız formunda bir aydınlatma açıklığı ve altıgen ışıklıklar bulunur. Yapı, 2006 yılında koruma altına alınmış ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne aittir. Konak Belediyesi ile yapılan protokol kapsamında restorasyon sonrası 29 yıllığına kiralanmıştır. Bugün, özgün mimari özellikleri korunarak restore edilen hamam, kültürel etkinliklere ev sahipliği yapan yaşayan bir kültür mekânı olarak kullanılmaktadır.

31

KUMRULU MESCİT

1757 yılında Hatice Kadın tarafından yaptırılan Kumrulu Mescit, İzmir'in en eski ibadet yapılarından biridir. Alt katı türbe, üst katı ise ibadet alanı olarak düzenlenen yapı; yuvarlak kemerleri, vitraylı rozet pencereleri ve bitkisel süslemeleriyle geç dönem Osmanlı mimarisinin izlerini taşır. Zamanla farklı amaçlarla kullanılan mescit, bir dönem şapka atölyesi ve depo olarak işlev görmüş; bu da yapının zarar görmesine neden olmuştur. Türbesi günümüze ulaşamasa da, restorasyonu yapılmış ve kentin mimari hafızasında yerini korumaktadır. Günümüzde ibadete açık değildir.

32

NAMAZGÂH HAMAMI

Büyükşehir Belediyesi tarafından restore edilerek yeniden kazandırılan Namazgâh Hamamı, kadın ve erkek bölümlerinden oluşan çifte hamam yapısıdır. Kesme taş ve tuğladan inşa edilen hamamda soyunmalık, ılıklik ve sıcaklık mekânları kubbe ve tonozlarla örtülüdür. Yanındaki eski han kalıntısının iç avlusu bir dönem açık hava sineması olarak kullanılmış ve restorasyonla korunmuştur. 17. yüzyılda yapıldığı düşünülen Namazgâh Hamamı, rotamızdaki Lüks Hamam ile benzer özellikler taşır. Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde adı geçerse de muhtemelen farklı bir isimle anılmıştır.

33

OTELLER SOKAĞI

Gördüğünüz taş söveli, cumbalı ve taş işlemeli oteller, 19. yüzyıl başında ev olarak inşa edilmiştir. 1876'da Basmane Garı, 1936'dan itibaren İzmir Enternasyonal Fuarı ve Kültürpark'ın etkisiyle konaklama talebi artmıştır. 1922 yangınında kentin büyük otellerinin çoğu zarar görünce buraya ilgi artmıştır. Kentin köklü ailelerinin yaşadığı bu evler, 20. yüzyılın ilk çeyreğinde otele dönüşmüştür; Uşakzade ve Tevfik Paşa Konağı örneklerindendir. 1950'lerden sonra artan göçle sosyal ve ekonomik yapı değişmiş, bölge birçok farklı yöreden gelen otellerle anılmıştır. 1980 sonrası fuarın eski canlılığı azalmış, tarihi doku çöküntüye uğramıştır. Saray Otel, 1997 yapımı Masumiyet filminin çekimlerine ev sahipliği yapmıştır. 2000'lerde belediye cephe yenileme ve yol düzenlemeleri yapmıştır. Basmane ve Otel Sokağı, farklı kültürler ve tarihlerin kesişme noktası olarak kültürel ve mekânsal değerini korumaktadır.

34

KONAK BELEDİYESİ RADYO VE DEMOKRASİ MÜZESİ

Konak Belediyesi'ne bağışlanan Sarmaşıklı Ev'de kurulan Radyo Demokrasi Müzesi, "Radyo ve Demokrasi" kavramını bir arada ele alan tek müzedir. 5 Aralık 2013'te açılan müzede, 1920'lerden 2000'lere uzanan radyo, pikap ve interaktif eserler yer alır. Ziyaretçiler, radyolardan Atatürk'ün konuşması, Adnan Menderes'in savunması gibi tarihi anları dinleyebilir. 2015'te Avrupa Müze Akademisi'nde finale kalan müzede altı galeride tarihsel dönemler anlatılır, interaktif bölümler bulunur. Tematik film gösterimleri ve eğitim etkinlikleri yapılmaktadır. Müze bahçesinin duvarı altında antik sur kalıntısı yer alır.

35

KONAK BELEDİYESİ SAADET MİRCİ SEMT MERKEZİ

İnönü Sokağı'nın sonunda, Hacı Mehmet Müftü Camii karşısındaki cumbalı ev, 2008 yılında Saadet Aytulun Mirci tarafından Konak Belediyesi'ne bağışlanmıştır. Belediye tarafından restore edilen yapı, Konak'ta yaşayan kadınlara her dönem yenilenen programlarla çeşitli konularda ücretsiz eğitimler veren bir Semt Merkezi'ne dönüştürülmüştür.

36

SMYRNA AGORASI

Smyrna Agorası, İzmir'in antik çağda üçüncü kez kurulduğu yer olan Kadifekale eteklerinde yer almaktadır. Bu bölge, kentin Helenistik Dönem'den Roma İmparatorluğu'na uzanan tarihinde idari, siyasi, adli ve ticari faaliyetlerin merkezi olarak önemini korumuştur. Agora, MÖ 4. yüzyılda inşa edilmiş olup, günümüze ulaşan kalıntılar MS 178 yılında meydana gelen büyük deprem sonrasında, Roma İmparatoru Marcus Aurelius'un desteğiyle yeniden inşa edilen Roma Dönemi yapısına aittir.

Yaklaşık 129x83 metre boyutlarındaki geniş avlu, anıtsal sütun sıralarına sahip Batı Portiko ve çok katlı Bazilika ile çevrilidir. Çevresinde Kent Meclisi binası, zengin süslemelere sahip Mozaikli Yapı ve Roma hamamı kalıntıları yer almaktadır. Avlu içerisinde tanrılara adanmış sunaklar, onur anıtları, heykeller ve oturma alanları bulunmaktaydı. Agora'nın en dikkat çekici buluntularından biri ise Bazilika duvarlarında yer alan ve dönemin gündelik yaşamını, ticaretini, inanç dünyasını yansıtan yüzlerce antik graffitidir. Bu çizim ve yazılar, Roma dönemi Smyrna'sının sosyal hayatına ışık tutan eşsiz birer belge niteliğindedir.

MS 7. yüzyıldan itibaren agoranın kullanımında azalma görülmüş ve zamanla alan bir mezarlığa dönüşmüştür. 15. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar Türkler tarafından da bu amaçla kullanılmış, Osmanlı döneminde ise "Namazgâh" olarak değerlendirilmiştir. 1933 yılında başlayan arkeolojik kazılar, 2007 yılından bu yana Dr. Akın Ersoy başkanlığında Smyrna Agorası, Altınpark, Kadifekale ve Smyrna Tiyatrosu'nda kesintisiz olarak sürdürülmektedir. Buradan çıkarılan pek çok değerli eser, bugün İzmir Arkeoloji Müzesi ile İzmir Tarih ve Sanat Müzesi'nde sergilenerek ziyaretçilere antik Smyrna'nın görkemini hissettirmektedir.

37

SÜTVEREN MERYEM ANA DUA EVİ

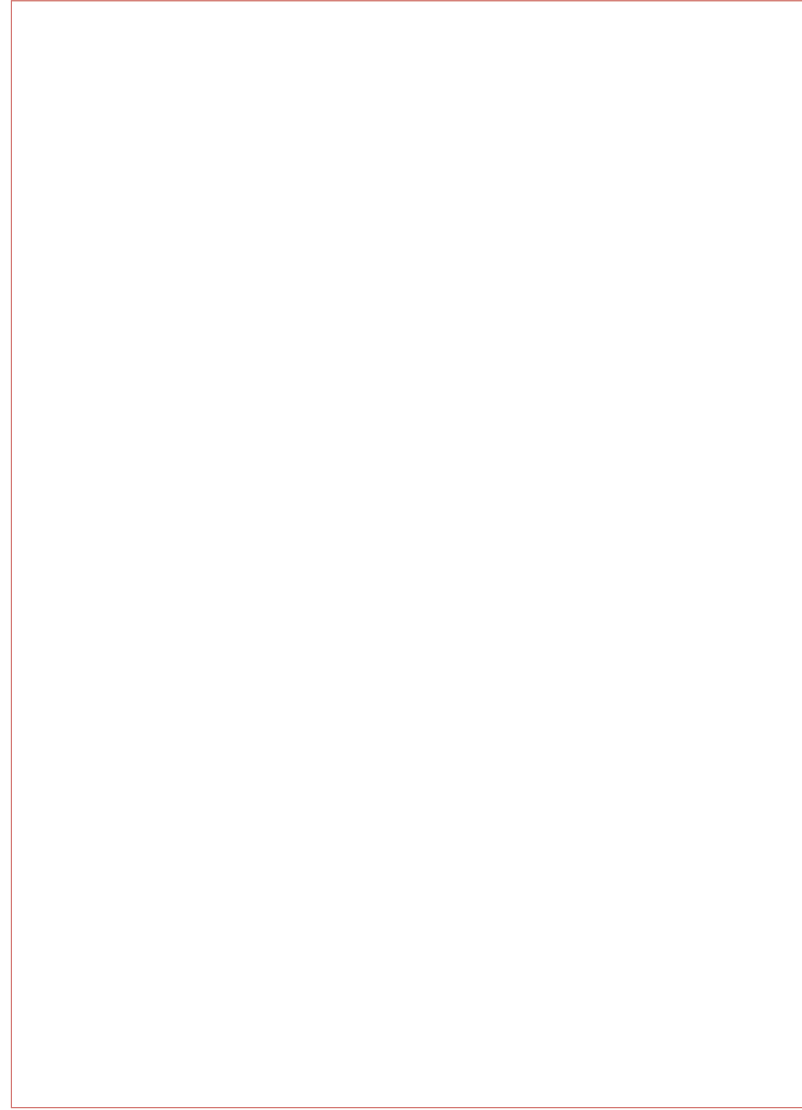
Kadifekale ile Kemeraltı arasında yer alan Yeni Smyrna'nın su ihtiyacını karşılamak için Roma Dönemi'nde yapılan su kanalları, zamanla efsaneleşmiş tünellere dönüşmüştür. Bu kanallardan birinde, Yukarı Aya Yani Kilisesi üzerindeki yamaçta bulunan Sütveren Meryem Ana Dua Evi yer alır. 19. yüzyılda ziyaret yeri olan bu alan, Müslümanlarca "Süt Kuyusu", Hristiyanlarca "Panagia Galatusa" olarak anılmıştır. Kanal içinde oluşturulan dua alanında bir çeşmeli niş bulunur; bu sudan içenlerin sütlerinin arttığına inanılır. 2015'te Patrik I. Bartholomeos'un ziyaretıyla yeniden ayinlere açılmıştır.

38

ŞİFALI LÜKS HAMAM (KADI HAMAMI)

Kadı Hamamı olarak da bilinen Lüks Hamam, İzmir'in en eski hamamlarındandır. Kitabesi bulunmasa da mimari özelliklerine göre 15. veya 16. yüzyıla tarihlendirilmektedir. Kirpi saçaklar, alaturka kiremitli kubbeler ve sivri kemerler benzer örneklerde de görülür. Evliya Çelebi'nin 17. yüzyılda bahsettiği yapı, çifte hamam olarak inşa edilmiştir. Soyunmalık, ılıklik ve sıcaklık bölümleri aynı eksen üzerindedir. Yahudi mahallelerindeki hamamlarda bulunan "mikve" burada da yer almakta, ancak işlevini yitirmiştir. Bir dönem 32 kesecinin çalıştığı hamam, yoğun ilgi görmüştür.

39

TEVFİK PAŞA KONAĞI (PAŞA KONAĞI OTELİ)

Yaklaşık 120 yıl önce Sükkerizade ailesinin konağı olan yapı, zamanla otele dönüştürülmüştür. Cumbalı sokak cephesi yoğun süslemelere sahipken, meydan cephesi daha sadedir. Otele adını, 1907-1908 yıllarında İzmir Belediye Başkanı olan Tevfik Paşa vermiştir. 1915'ten itibaren otel olarak geçen yapı, 1926'da Hasan Fehmi Bey tarafından işletilmiştir. Basmane Garı ve Kemeraltı'na yakınlığıyla taşralı tüccarların uğrak yeri olmuştur. 1934'te "Sadık Akseki Otel" adını almış; zamanla sınıfı düşmüş ve 2000'li yıllarda yurt olarak kullanılmıştır. 2017'de TARKEM tarafından satın alınan yapı, restorasyon sonrası yeniden yaşama katılacaktır.

40

100. YIL ANI EVİ

İzmir'in kurtuluşunun 100. yılı anısına kurulan 100. Yıl Anı Evi, Konak'taki tarihi Yemişçizade Konağı'nda yer alır. 19. yüzyılda inşa edilen ve Alanyalı Konağı olarak da bilinen yapı, tavan süslemeleriyle dikkat çeker. Geçmişte tapu kadastro müdürlüğü, askerlik şubesi ve Kestelli Kız Okulu olarak hizmet vermiştir. 2013'te Konak Belediyesi tarafından kamulaştırılmış, İzmirliğin belge ve obje başlılarıyla Anı Evi'ne dönüştürülmüştür. Müze yerine deneyim alanı olarak tasarlanan yapı, Milli Mücadele ruhunu yaşatır. 2024'ten itibaren Konak Belediyesi tarafından işletilmeye devam edilmektedir. Tarihle bağ kurmak isteyenler için eşsiz bir duraktır.

41

ABACIOĞLU HANI

Tarihi Kemeraltı Çarşısı'nın kalbinde yer alan Abacioğlu Hanı, 18. yüzyıl başlarında Abacıade Hacı Ahmet Efendi'nin oğlu Hacı Mustafa Ağa tarafından inşa ettirilmiştir. Kesme taş, tuğla ve ahşap malzemeyle yapılmış; avlulu planı, iki katlı renkli dükkânları ve kemerli çatısıyla Osmanlı han mimarisinin özgün örneklerinden biridir. Zamanla yıpransa da, 2007 yılında Konak Belediyesi tarafından restore edilerek "Tarihe Saygı" ödülüne ve uluslararası mimarlık yarışmalarında derecelere layık görülmüştür. Bugün restoranlar, kafeler ve kuşaktan kuşağa esnafların yer aldığı bu canlı yapı, hem mimari zenginliği hem de kültürel sürekliliğiyle ziyaretçilerini ağırlamaktadır. Han avlusunda bulunan ve Konak Belediyesi tarafından işletilen Mutluluk Kahvesi'nde misafirimiz olabilirsiniz.

42

ALİ PAŞA MEYDANI VE ŞADIRVANI

İzmir'in ilk planlı meydanı olan Ali Paşa Meydanı, 19. yüzyıl ortalarından itibaren çarşının kalbi olmuştur. Develerin dinlendiği, kervanların mola verdiği bu alan, zamanla küçülse de canlılığını korumuştur. Etrafında geçmişte hanlar bulunan meydan, 1891'e dek gayriresmî bir ticaret borsası işlevi görmüştür. Hacı Salih Paşa Şadırvanı ise meydanın simgesi olarak hâlâ ayakta. Taş ustalarının çalıştığı dönemlerde "Taşçılar İçi" olarak da bilinen bu yer, bugün farklı meslek gruplarının, esnafın ve sokak sanatçılarının buluştuğu, kültürel belleği yaşatan dinamik bir kamusal mekândır.

43

BAŞDURAK CAMİİ

Başdurak Camii, İzmir'in Konak ilçesinde, Anafartalar Caddesi üzerindeki Başdurak mevkiinde yer alır. 1652 yılında tahıl tüccarı Hacı Hüseyin Bey tarafından inşa ettirilen cami, Evliya Çelebi'nin Seyahatnâmesi'nde de geçmektedir. Kare planlı ve tek kubbeli yapının kuzeyinde üç birimli son cemaat yeri, kuzeybatı köşesinde ise minaresi yer alır. Caminin dış cephelerinde, saçak altındaki alçı frizler ve üzerindeki çiçek motifleri dikkat çekmektedir. Duvarların üst bölümleri, alt ve üst kat pencereleri ile mihrap bölgesi, alçak kabartma tekniğiyle işlenmiş bitkisel motifli alçı süslemelerle bezelidir. Caminin alt katında yer alan 28 dükkân, yapının fevkani özellik taşıdığını gösterir. Minberin girişinde ve yan aynalıklarında mermer kabartmalar, korkuluklarda ise bitkisel süslemeler bulunmaktadır. Minber ve vaaz kürsüsünde kafes oyma (ajur) tekniğiyle işlenmiş mermer süslemelere yer verilmiştir. 2001 ve 2017'de gerçekleştirilen restorasyonlarla yapı özgünlüğünü koruyarak günümüze ulaşmıştır. Alt kat bugün turistik el sanatları çarşısı olarak kullanılmaktadır.

44

BEIT HILLEL SİNAGOGU

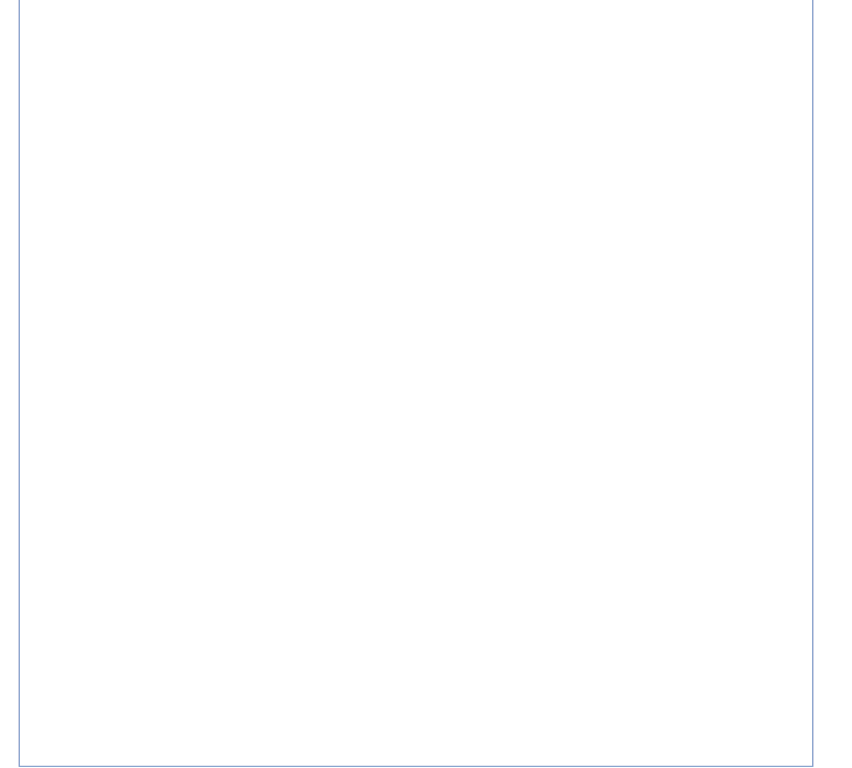
Beit Hillel Sinagogu, 19. yüzyılda Eliezer Hillel Behor'un katkılarıyla inşa edilmiş, İzmir'in Güzelçay Mahallesi'nde yer alan küçük ölçekli bir ibadet yapısıdır. Kare planlı, moloz taş ve tuğladan yapılmış olan sinagog; ortada kadirge formunu çağrıştıran Teva'sı, batı duvarındaki Ehal'i ve üst kattaki kadınlar galerisiyle dikkat çeker. Yalnızca ibadet için değil, eğitim için de kullanılmış olan bu yapı, Hahambaşı Hayim Palaçi'nin on yıl eğitim aldığı mekândır. 1841 yangınında hasar gören sinagog, yeniden inşa edilmiştir. Ancak 2006 ve 2008'de çıkan yangınlarla büyük ölçüde yıkılmış, 2014'te restore edilerek 2017'den itibaren "Rav Hayim Palaçi Anı Evi" olarak kullanılmaya başlanmıştır. Beit Hillel, mimari sadeliğine karşın İzmir'in Yahudi kültürel mirasında taşıdığı tarihsel ve manevi değerle öne çıkan sembolik bir yapıdır.

45

BIKUR HOLIM SİNAGOGU

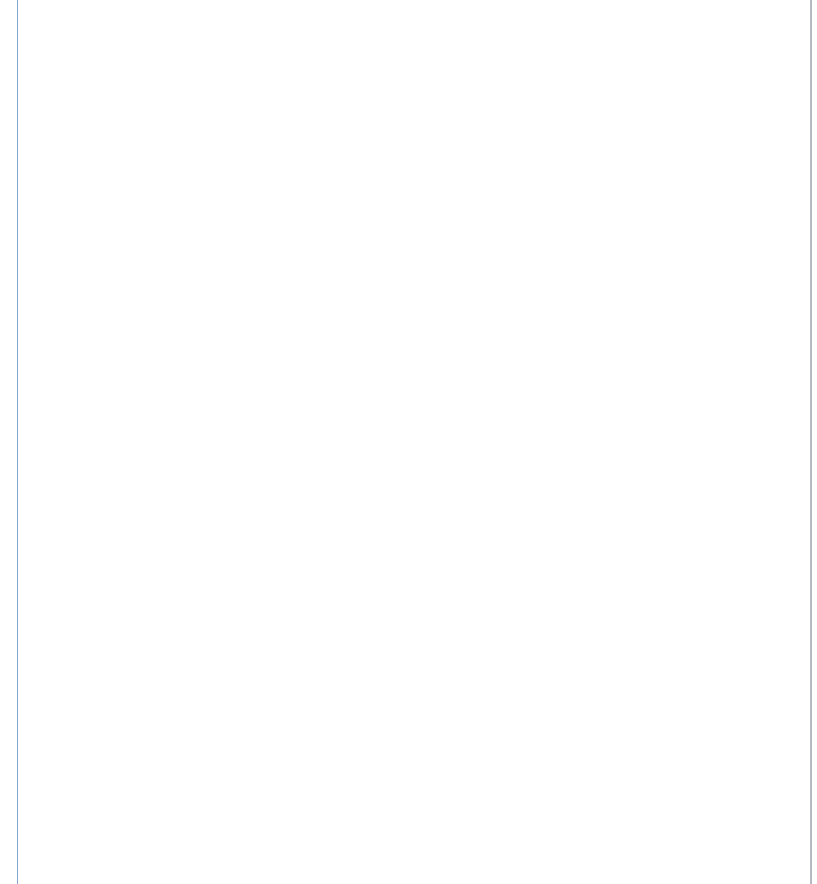
Bikur Holim Sinagogu, 1724'te Portekiz kökenli Hollanda göçmeni Salomon de Ciaves'in evi sinagoga dönüştürmesiyle kurulmuştur. De Ciaves, dini ihtiyaçların yanı sıra gelir sağlamak için çevredeki ev ve dükkânları da vakfetmiştir. 1772'deki yangın sonrası yapı, 1800'de Manuel de Ciaves tarafından yeniden inşa edilmiştir. Veba ve kolera salgınlarında bodrum katı hastane olarak kullanıldığı için "Bikur Holim" (hasta ziyareti) adını almıştır. Dikdörtgen planlı sinagog, kaba yonu taş ve tuğladan yapılmıştır. Ortadaki Teva, çiçek ve meyve motifli tavan süslemeleri, alçı kabartmalı sütunlar, kemerli pencereler ve mermer zemin dikkat çeker. Kadınlar bölümü kuzey duvarı boyunca, doğu duvarında ise ehal nişleri yer alır. Avlunun kuzeydoğusundaki Midraş, karosiman kaplı zeminle öne çıkar. 1688 depremi ile 1742, 1772, 1841 ve 1976 yangınlarında zarar gören yapı, 1850 ve 1909'da onarımlar görmüş, başışçı isimleri mermer yazıtlarla yaşatılmıştır. 2017-2018 restorasyonu sonrası Algazi Sinagogu ile dönüşümlü olarak iki haftada bir cumartesi ibadetlerine açılmaktadır. İzmir Yahudi mirasının önemli duraklarından biridir.

46

ÇAKALOĞLU HANI

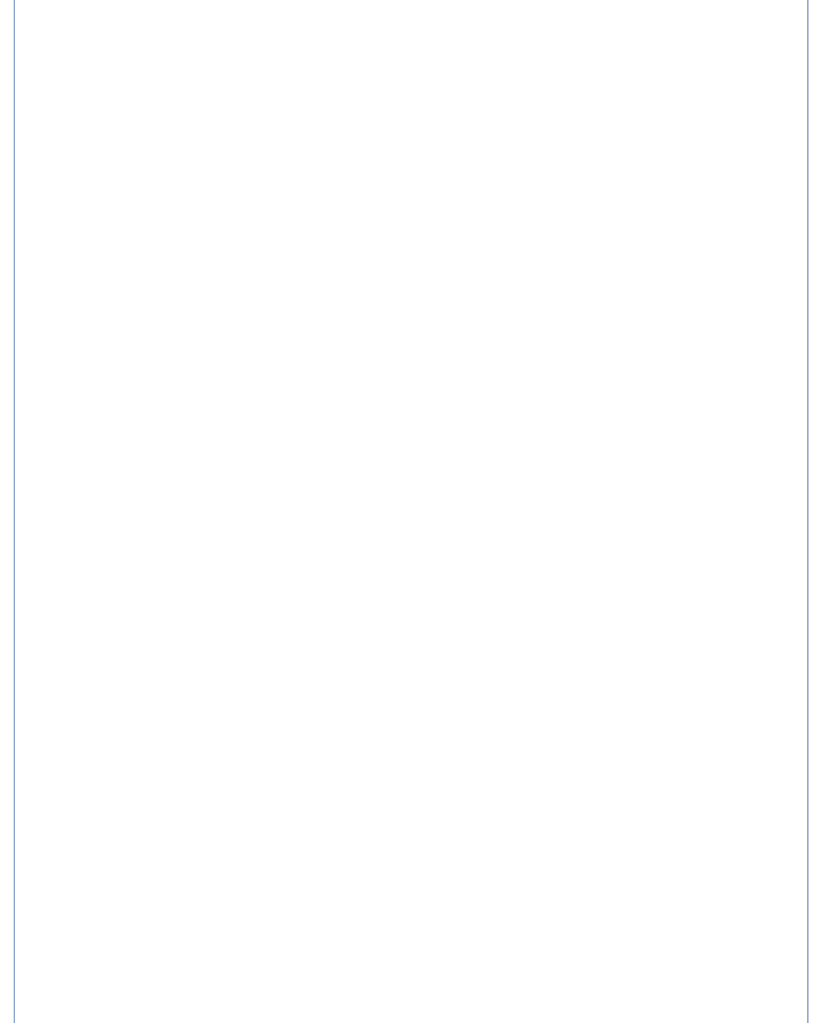
Çakaloğlu Hanı, Kızlarağası Hanı'nın hemen yanında yer alan, 19. yüzyıl başlarında inşa edildiği tahmin edilen tarihi bir ticaret hanıdır. Avlulu ve iki katlı yapısıyla dikkat çeken han, doğal ışık alan yüksek tavanlı koridoru ve çevresindeki küçük odalarıyla İstanbul'daki Mısır Çarşısı'nı andırır. Ahşap tavan süslemeleri, taş işçiliği ve cephedeki çeşme-sebil gibi detaylar, yapının mimari değerini artırır. Komisyoncuların ve simsarların faaliyet gösterdiği han, aynı zamanda dönemin sosyal yaşamına dair izler taşır. Girişte yer alan, batılılaşma dönemi üslubunu yansıtan zarif taş işçiliğine sahip çeşme ve sebilin, aslında yakındaki Abdülgaffarzade Camii'ne ait olduğu düşünülmektedir. Çeşmenin üzerinde yer alan kuş evi ve ince işçilikli kemer detayları özellikle dikkat çekicidir. Günümüzde harap durumda olsa da Çakaloğlu Hanı, İzmir'in tarihî dokusunun önemli bir parçasıdır ve çok ortaklı mülkiyetine rağmen korunması gereken kültürel miraslardandır. Yapının özgün mimarisi, işlevsel geçmişi ve süsleme detayları, onu kent belleğinde özel bir konuma taşımaktadır.

47

ESKİ CEZAEVİ

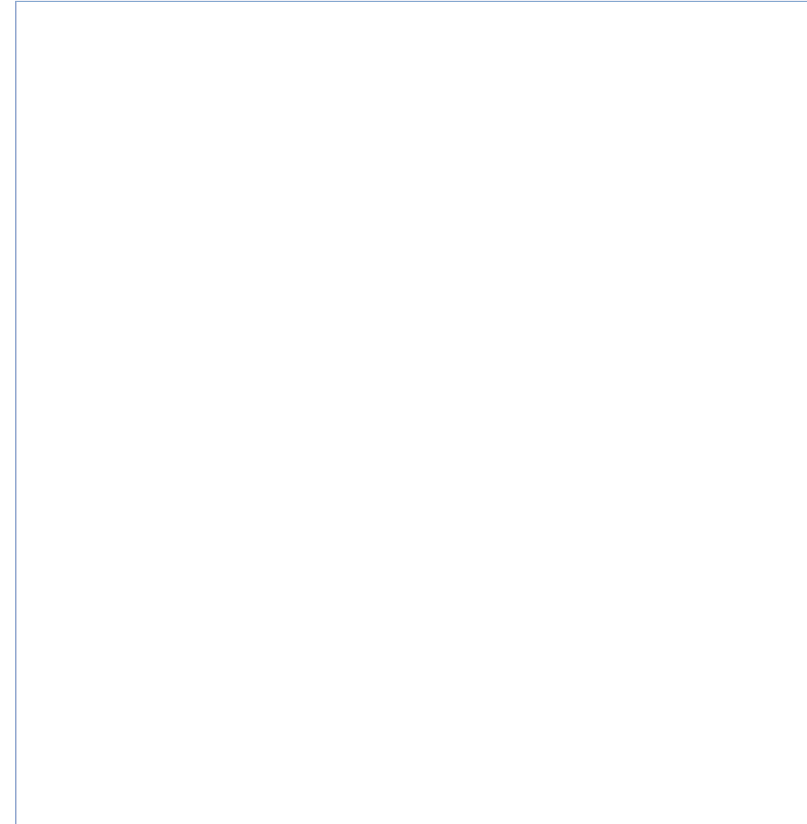
Bugünkü Konak Katlı Otoparkı'nın yerinde, 1912 yılında inşa edilen İzmir Hapishanesi bulunuyordu. Osmanlı'da modern cezaevi anlayışının benimsenmesiyle yapılan bu yapı, Fransa'daki örneklerden esinlenerek neoklasik üslupla tasarlanmıştır. 400 kişilik kapasitesi kısa sürede aşılmış, 1000'in üzerinde mahkûmun kaldığı sağlıklı koşullarıyla sık sık eleştirilmiştir. Hava almanın, aydınlatmanın ve temizliğin yetersizliği hem Osmanlı belgelerinde hem de 1920'lerde Amerikalı araştırma heyetlerinin raporlarında dile getirilmiştir. 1908 affı sonrasında tahliye edilen mahkûmlar dönemin kartpostallarına bile yansımıştır. Halil Rifat Paşa döneminde onarılan yapı, uzun süre İzmir'in adalet sistemi içinde önemli bir yer tutmuş, 1959 yılında yıkılmıştır. Mimari yapısı ve tarihsel tanıklığıyla İzmir kent belleğinde özel bir yere sahiptir.

48

ESKİ GÜMRÜK BİNASI (KONAK PIER)

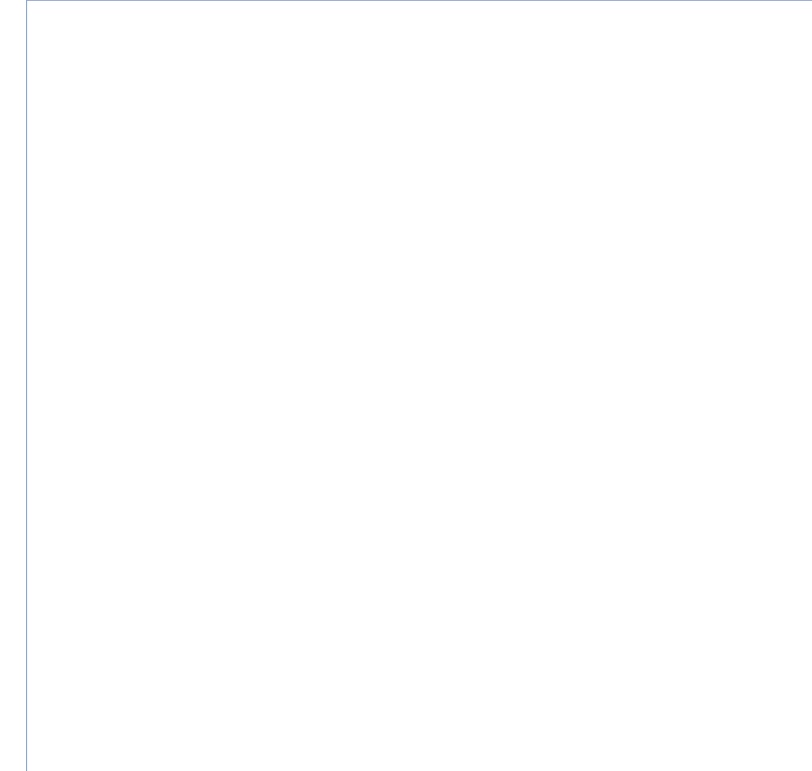
Konak Pier, İzmir'in 17. yüzyıldan itibaren hızla büyüyen ticaret hacmine yanıt olarak 19. yüzyılda inşa edilen modern bir gümrük binasıdır. Kapitülasyonlar döneminde gümrükler Fransızların denetimindeydi. 1860'larda, denizin doldurulmasıyla Basmane Garı aksının sonunda yeni bir gümrük alanı oluşturuldu. Başlangıçta ahşap kulübeler yer alsa da zamanla taş yapılar inşa edildi. 1880 ve 1888 yıllarında hizmete açılan bu yapılar, dönemin tanınmış mimarı Alexandre Vallauray'nin Batı etkili üslubunu yansıtır. 20. yüzyılda gümrük binası, balıkthane, atölye ve otopark gibi işlevler üstlendi. Zamanla yıpranmış ve kentle olan ilişkisi zayıflamıştır. Ancak yapılan restorasyonla tarihî dokusu korunarak kültürel bir çekim noktasına dönüştürülmüştür. Günümüzde mağaza, kafe ve restoranlara ev sahipliği yapan Konak Pier, İzmir'in simgesel yapılarından biri olarak yaşamını sürdürmektedir.

49

GAFFARZADE ÇEŞMESİ (ÇAKALOĞLU HANI ÇEŞMESİ)

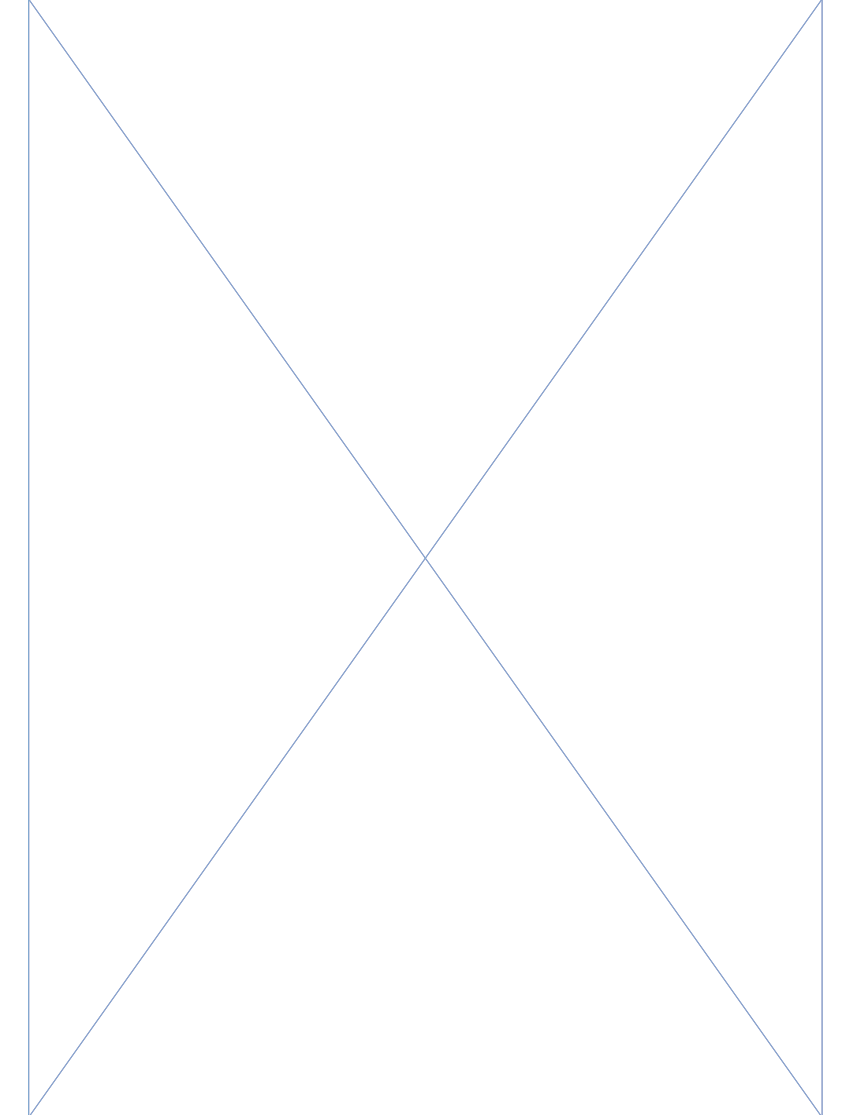
Çakaloğlu Hanı'nın kuzey cephesinde yer alan bu zarif çeşme, İzmir'in sanatsal açıdan en etkileyici han çeşmelerinden biridir. Mermerden yapılmış olan yapı, dört süsleme panosuyla dikkat çeker. Üstte yer alan perde motifli panoda, iki minareli bir cami ve surlarla çevrili şehir manzarası görülür. Yanlardaki çiçekli vazolar bu sahneye zarif bir çerçeve oluşturur. Alt panolarda ise “Yedi Uyurlar” isimleri, Mühr-ü Süleyman, “Maşallah” ve “Sübhanallah” gibi semboller ve yazılar yer alır. Tüm detaylar ince taş işçiliğiyle bezenmiştir. 1805-1806 tarihli olan çeşme, muhtemelen Gaffarzade Hacı Ahmet Ağa tarafından yaptırılmıştır. Restorasyonu 2006'da yapılmış olsa da bugün işlevsel değildir. Buna rağmen, zengin sembolizmi, detaylı taş işçiliği ve sanatsal anlatımıyla İzmir'de görülmeye değer en özel çeşmelerden biri olmaya devam etmektedir.

50

GAFFARZADE OTELİ

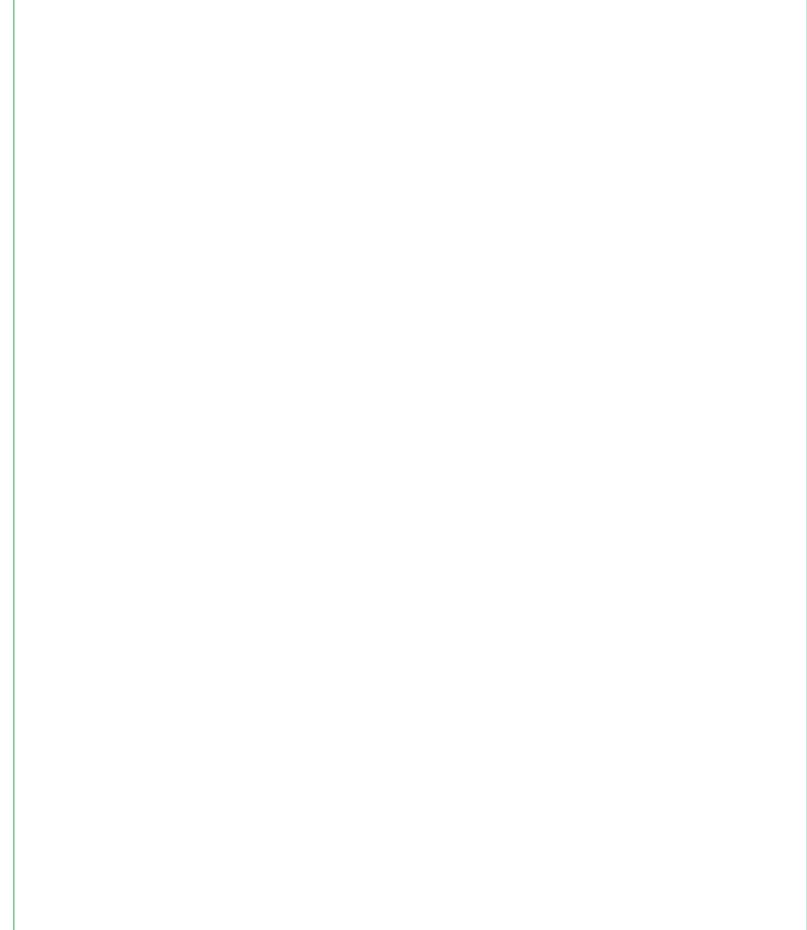
Gaffarzade Otel, 1926 yılında Atatürk'e düzenlenmek istenen suikast girişiminin merkezi olarak tarihe geçmiştir. Suikastçılardan Ziya Hurşit'in konakladığı bu yapı, ihbar üzerine yapılan baskınla gündeme gelmiş, 14 Temmuz gecesi Ziya Hurşit ve arkadaşları otelin önünde idam edilmiştir. Molalızade Abdi Bey'in işlettiği otel, döneminde 28 odalı ve 35 yataklı olup alt katındaki kahvehanesiyle de biliniyordu. Günümüzde yapı, ticari kullanımlar nedeniyle özgünlüğünü yitirmiştir. Avlusu kapatılmış, bazı mekânlar yok olmuştur. Ancak 853 Sokak'tan bakıldığında otelin orijinal cephesi, üst katlarda ise kapalı odaları hâlâ görülebilmektedir. Yapı, İzmir'in hem mimari hem de siyasi belleğinde önemli bir yere sahiptir.

51

GUREBA-I MÜSLİMİN HASTANESİ

1851 yılında, eski bir İngiliz mezarlığı üzerine inşa edilen Gureba-i Müslimin Hastanesi, İzmir'deki ilk sivil Osmanlı hastanesi olma özelliğini taşır. Başlangıçta 60 yataklı olan hastane, her dinden hastayı kabul etmiş; personel seçiminde din ve milliyet ayrımı gözetilmemiştir. Başhekim Mustafa Enver Bey ve başeczacı Süleyman Ferit Bey, yapıya uzun yıllar emek vermiştir. 19. yüzyıl sonunda yapılan genişletme çalışmalarıyla yatak kapasitesi 200'e çıkarılmış; ameliyathane, eczane, laboratuvar ve hamam gibi birimlerle dönemin modern hastanelerinden biri haline gelmiştir. Neoklasik mimari detaylar, mescit tavan süslemeleri ve eczanedeki özgün dolaplar yapının dikkat çekici unsurlarındandır. Bugün hastane olarak kullanılmamaktadır.

52

HAVRA SOKAĞI

İzmir'in tarihi Kemeraltı Çarşısı'nın en özgün duraklarından biri olan Havra Sokağı, yüzyıllar öncesine uzanan Yahudi cemaatinin izlerini taşıyan, kültürel açıdan zengin bir bölgedir. İkiçeşmelik Caddesi'nin iki yanındaki Yahudi mahallelerinin tamamını kapsayan Juderia'nın en önemli merkezlerinden biri olarak öne çıkar.

Adını çok sayıda sinagogun bir arada bulunmasından alan sokakta, geçmişte Kaşer yani helal gıda ürünleri satılırdı. Helal üretim şarap imalathaneleri, meyhaneleri ve gıda dükkânlarıyla burası hem ticaretin hem de sosyalleşmenin merkezlerinden biriydi.

15.yüzyıl sonu itibariyle İspanya ve Portekiz'den göç eden Sefarad Yahudileriyle şekillenen İzmir Yahudi topluluğu, zamanla Balkanlar, Filistin, Selanik ve İstanbul gibi farklı bölgelerden gelen Yahudilerle büyüyerek zenginleşti. 19. yüzyılda Franko ve Aşkenaz Yahudilerinin de şehre katılmasıyla İzmir'de çok katmanlı bir kültürel doku oluştu. Bu topluluk, inançları doğrultusunda Havra Sokağı çevresinde yoğunlaşarak kendi mahallelerini kurdu.

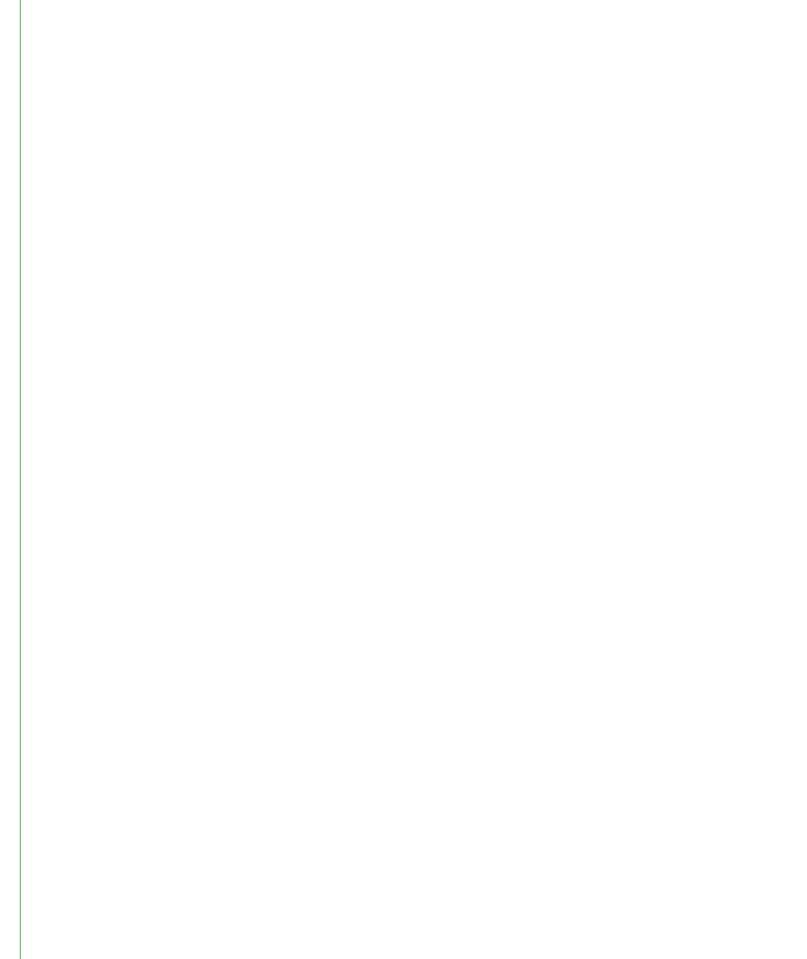
1948'de İsrail'in kuruluşunun ardından Yahudi nüfusun büyük bölümü göç etse de Havra Sokağı canlılığını korumayı başardı. Bugün hâlâ sebze, meyve, peynir, balık alışverişi yapanlarla dolup taşan sokak, İzmir'in yaşayan tarihine tanıklık etmek isteyenleri ağırlamaya devam ediyor. Sokaktaki sinagogların bir kısmında ise hâlen ibadet yapılmaya devam ediliyor.

53

HİSAR CAMİİ

Hisar Camii, İzmir'in Konak ilçesinde Osmanlı döneminden günümüze ulaşan en görkemli ibadet yapılarından biridir. 16. yüzyılın sonlarında Molla Yakup tarafından inşa ettirildiği düşünülen cami, adını yakın çevresindeki eski bir liman kalesinden alır. Merkezi kubbeli harimi, yedi birimli son cemaat yeri, şadırvanları, çeşmeleri ve muvakkithanesiyle klasik Osmanlı cami mimarisinin etkileyici bir örneğidir. Mihrap, minber ve vaaz kürsüsü ile pencere kemerleri, kabartma ve ajur tekniğinde zengin bitkisel motiflerle süslenmiştir. Rokoko üslubundaki şadırvan ve çeşitli dönemlere ait kitabeler yapının tarihî katmanlarını yansıtır. 1927'deki depremde minaresi yıkılmış, Kazım Dirik Paşa tarafından yeniden yaptırılmıştır. Zamanla birçok kez onarılan yapı, 2019 yılında kapsamlı bir restorasyondan geçmiştir. Ünlü bestekâr Mehmet Rakım Elkutlu'nun da imamlık yaptığı cami, bugün hâlâ aktif olarak ibadete açıktır ve İzmir'in kültürel mirasında özel bir yere sahiptir.

54

HÜKÜMET KONAĞI

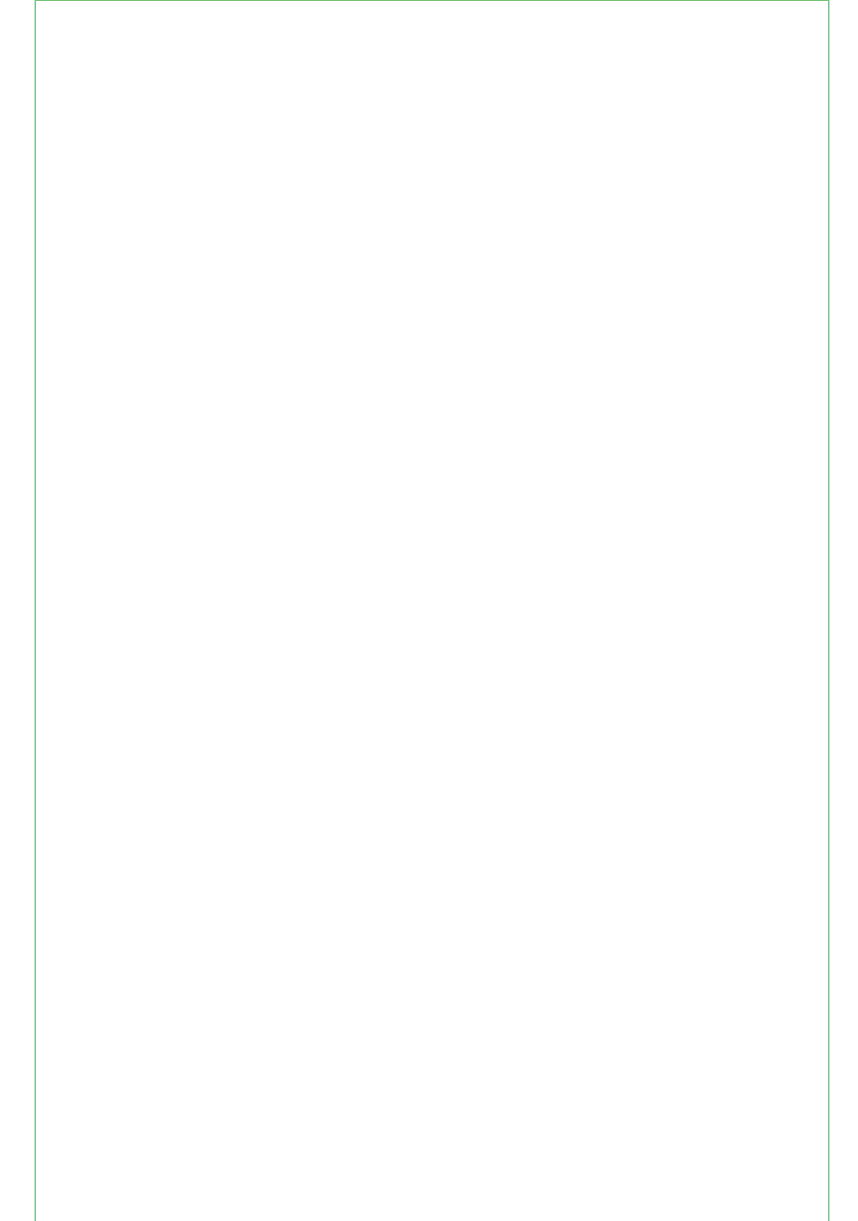
İzmir'in simge yapılarından Hükümet Konağı, 9 Eylül 1922'de Türk Bayrağı'nın göndere çekildiği tarihi anla hafızalara kazınmıştır. 18. yüzyılda Katıpzade ailesinin konağı olan yapı, II. Mahmut döneminde devlete geçmiş ve 1819'da onararak yöneticilere tahsis edilmiştir. Aydın Vilayeti'nin merkezi olan İzmir'de, mevcut yapı yetersiz kaldığı için 1869-1872 yılları arasında Fransız mimar Ron Vitali'nin projesiyle yeniden inşa edilmiştir. 1970'teki yangında zarar gören bina, 1980 sonrasında aslına uygun şekilde yeniden yapılmıştır. 2018'de tamamlanan restorasyonla yapı özgün kimliğini koruyarak kent belleğindeki yerini sürdürmektedir.

55

İLK KURŞUN ANITI

İlk Kurşun Anıtı, İzmir'deki direnişin simgesi olan gazeteci Hasan Tahsin'in (Osman Nevres) anısını yaşatır. 15 Mayıs 1919'da Yunan Efzon Alayı kente girerken, Hasan Tahsin işgale ilk kurşunu sıkarak oracıkta hayatını kaybeder. Bu kurşun, yalnızca bir işgale değil, esarete de karşı atılmıştır. Anıt, hem Hasan Tahsin'in cesaretini hem de halkın özgürlük iradesini yansıtır. Konumu itibarıyla tarihî bir mekânda yer alan bu anıt, mimarisiyle sade ama güçlü bir hafıza yapısıdır. Ziyaretçiler için saygı ve düşünce durağıdır.

56

İZMİR DEVLET OPERA VE BALESİ ELHAMRA SAHNESİ (MİLLİ SİNEMA)

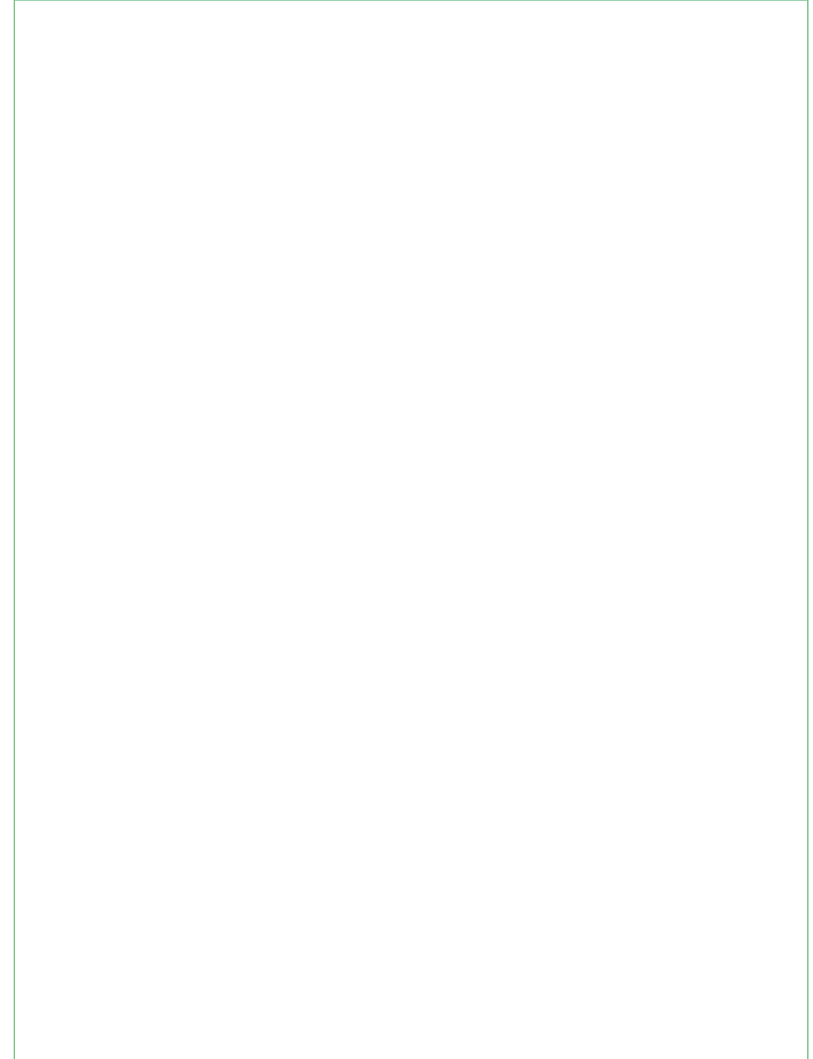
İzmir Devlet Opera ve Balesi Elhamra Sahnesi, 1926 yılında İzmir Milli Kütüphane Cemiyeti tarafından inşa ettirilmiş olup I. Ulusal Mimarlık Akımı'nın seçkin örneklerinden biridir. Mimar Tahsin Sermet Bey tarafından tasarlanan yapı, sivri kemerleri, küçük kubbeli kuleleri, çini bezemeleri ve geniş saçaklarıyla dikkat çeker. İç mekânda yer alan şark usulü avizeler ve kandiller, sahneye özgün bir atmosfer kazandırır. 840 kişilik kapasitesiyle döneminin en büyük sinema salonu olan yapı, Mustafa Kemal Atatürk'ün de izleyici olarak bulunduğu kültürel etkinliklere ev sahipliği yapmıştır. Salonun duvarlarını, ressam Naci Kalmukoğlu tarafından yapılmış Türk ve Batı sahne sanatını konu alan dört tane fresk pano süslemektedir. Günümüzde İzmir Devlet Opera ve Balesi tarafından kullanılmakta olup, özgün mimarisi ve tarihi işleviyle önemli bir kültür yapısıdır.

57

KEMERALTİ CAMİİ

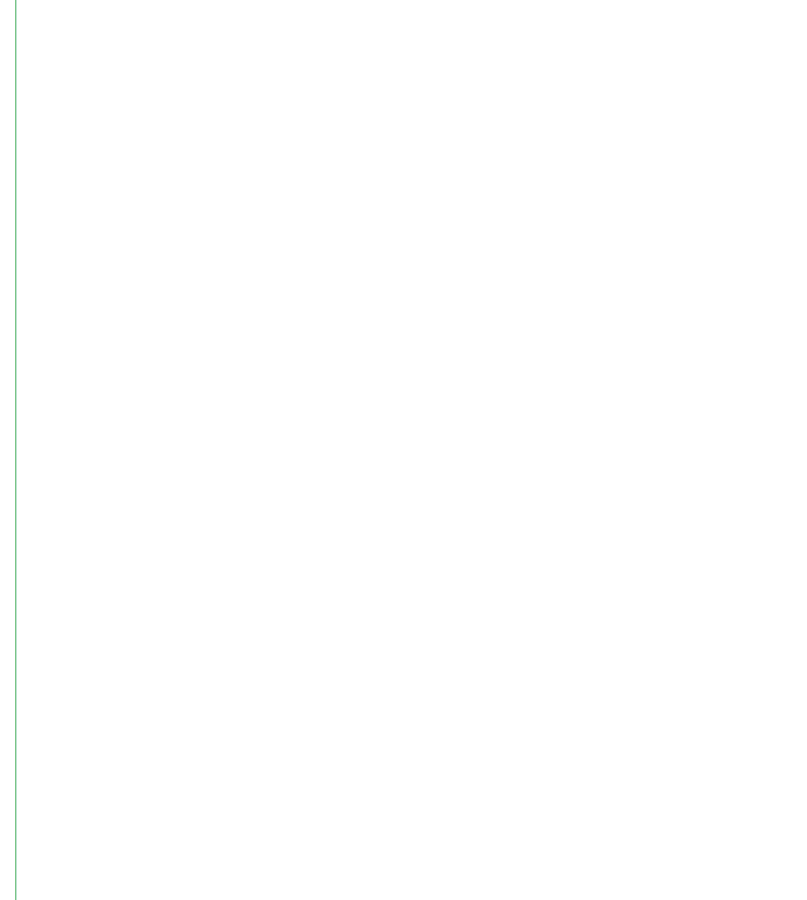
İzmir Kemeraltı Çarşısı'nın kıyısında yer alan Kemeraltı Camii, 1667-1668 yıllarında Yusuf Çavuşzade Ahmet Ağa tarafından, dönemin denize yakın iç liman bölgesine inşa ettirilmiştir. Evliya Çelebi'nin Seyahatname'sinde övgüyle andığı cami, fevkani planlı olup başlangıçta yanında dört odalı bir medrese ile müezzin odaları da yer almaktaydı. Kesme taşla inşa edilen yapı, üç kubbeli son cemaat yeri ve sekizgen kasnak üzerine oturan kurşun kaplı kubbesiyle dikkat çeker. Minare, iki renkli taşlardan örülmüş ve zemin dolgusu nedeniyle güçlkle temellendirilmiştir. İç mekânda 18. yüzyıla ait kalem işi süslemeler yer alır. Avlu girişinde 1883 tarihli bir onarım kitabesi ile İzmir'in en eski kuş evi bulunmaktadır. Cami, 2023 yılında başlayan restorasyonunun ardından 2025 yılı Mayıs ayında tekrar ibadete açılmıştır.

58

KEMERALTİ KARAKOLU ESKİ BİNASI

Kemeraltı Karakolu, 1904 yılında Karaburunlu Zade Hacı İbrahim Ağa Vakfı tarafından inşa ettirilmiştir. Kâgır ve ahşap malzemeyle yapılmış iki katlı yapının girişi üzerinde, at nalı formunda ikiz kemerli pencere ve altında yapım tarihini belirten kitabe bulunur. Neo-Klasik sütun başlıkları ve silmelerle süslenen yapı, Oryantalist kemer detaylarıyla dikkat çeker. İç mekânda dar bir koridor ve mermer döşeme yer alır. Kemeraltı sakinlerinin belleğinde yer etmiş bu karakol, işlevini 2014 yılına dek sürdürmüş, ardından yeni binasına taşınmıştır. Karakol binası, Kemeraltı'nın tarihi dokusu içinde günümüze ulaşabilmiş nadir kamu yapılarındandır. Gerek mimari biçimi gerekse süsleme detaylarıyla dönemin kamu yapılarındaki estetik anlayışı yansıtır. Günümüzde dışarıdan görülebilse de, yapı ziyaretçilere açık değildir.

59

KONAK ATATÜRK MEYDANI

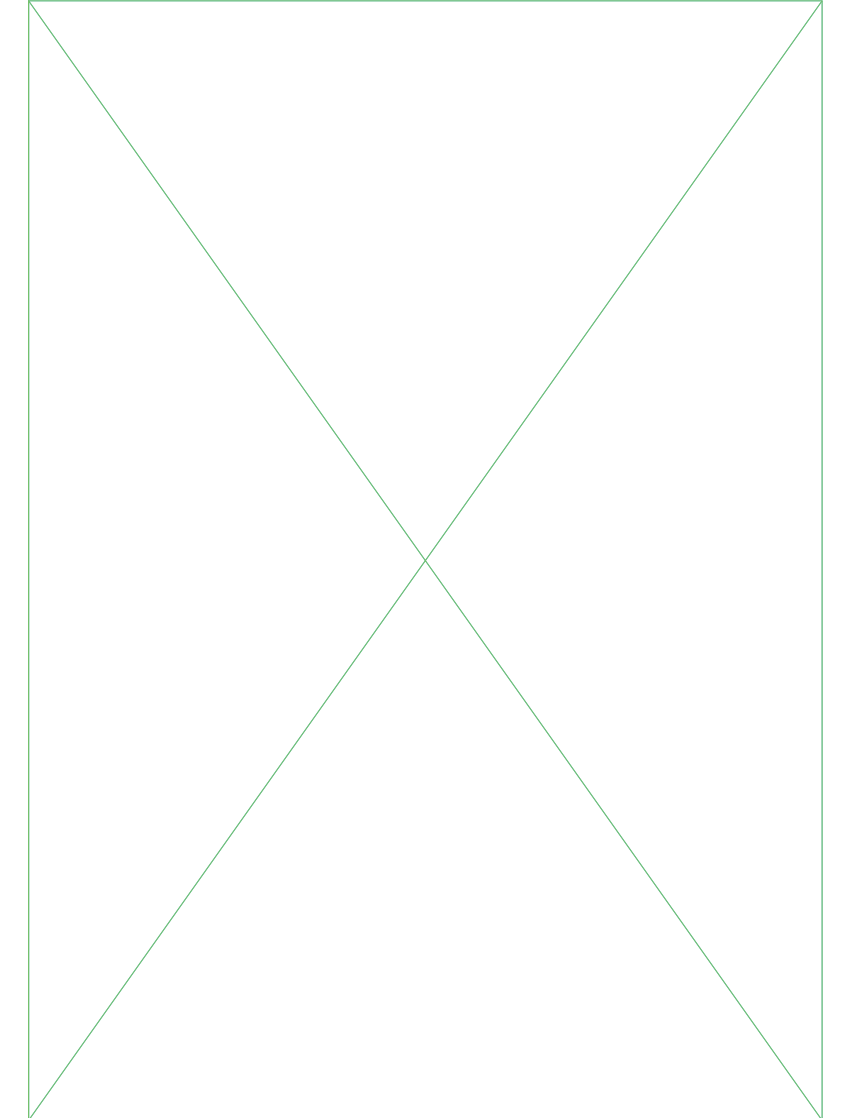
Konak Atatürk Meydanı, İzmir'in simgelerini barındıran ve Türkiye tarihine tanıklık etmiş en önemli kamusal alanlardan biridir. Kurtuluş Savaşı'nın başladığı ve zaferin Hükümet Konağı'na çekilen bayrakla ilan edildiği bu meydan, 18. yüzyıldan günümüze kentin merkezi olma işlevini sürdürmüştür. Sarı Kışla, Hükümet Konağı, Yalı Camii, Saat Kulesi ve gümrük yapılarıyla çevrelenen meydan, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e geçişin mekânsal tanığıdır. 1880'lerde başlayan tramvay ve vapur seferleriyle ulaşımın odak noktası olmuş, uzun yıllar resmi törenlere ev sahipliği yapmıştır. Günümüzde canlılığını koruyan meydan, hâlâ 9 Eylül kutlamalarının coşkulu adresidir. Meydanın belleği taşıyan bu kimliği, geçmişin izlerini bugünün kent yaşamıyla buluşturur. İzmir'in ruhunu anlamak isteyen herkesin yolu mutlaka buradan geçer.

60

MESERRET OTELİ

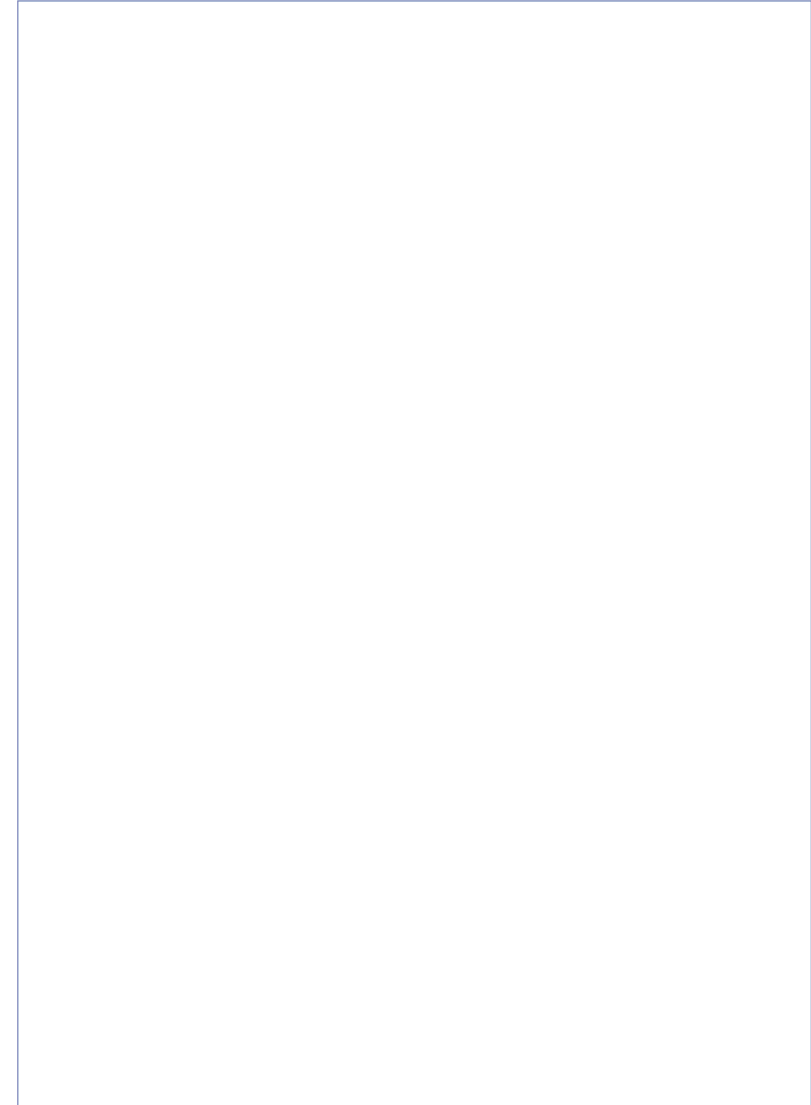
Bir zamanlar Kemeraltı'nın en gözde konaklama ve buluşma noktalarından biri olan Meserret Otel, 1910'lar-da Küçük Barut Hanı'nın yenilenmesiyle kurulmuştur. Otel 33 odalı, 56 yataklıydı ve alt katındaki Meserret Kahvesi edebiyatçılar için önemli bir mekândı. Neyzen Tevfik'in burada ney üflediği bile anlatılır. Zamanla Anafartalar Caddesi'ne ikinci bir giriş açılmıştır. Yapı, 2000'li yıllarda restore edilerek çarşıya dönüştürülmüş, ön cephesi korunmuştur. Beşik kemerli pencereleri, ay-yıldız motifli kitabesi ve 1911 tarihiyle dikkat çeker. Avlusu üzeri camla kapatılmış, eski havuz korunmuştur. Bugün geçmişin izlerini taşıyan bu yapı, farklı bir işlevle yaşamaktadır.

61

MİLLİ KÜTÜPHANE

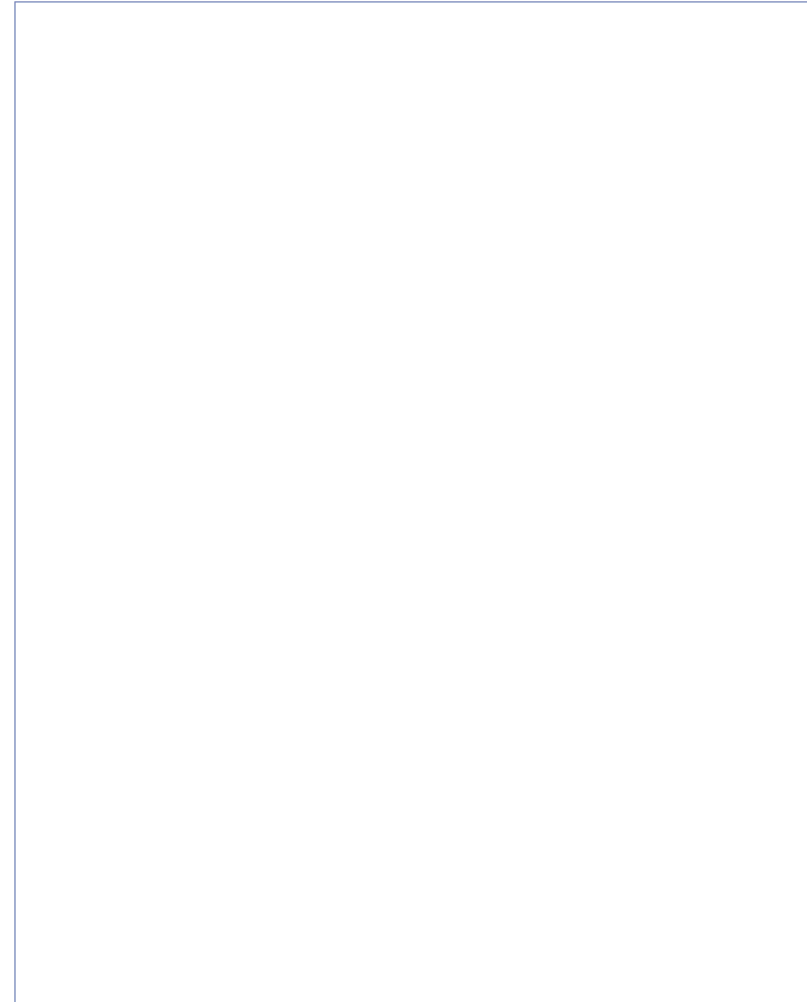
İzmir Milli Kütüphane, Cumhuriyet'in erken dönem mimarisini yansıtan önemli bir yapıdır. 1912'de Salepçioğlu Konağı'nda kurulan kütüphane, 1933'te günümüzdeki binasına taşınmıştır. I. Ulusal Mimarlık Akımı'nın kentteki seçkin örneklerinden olan yapı, mimar Tahsin Sermet Bey tarafından tasarlanmıştır. Çini süslemeler, sivri kemerli pencereler ve taç kapılar dikkat çeker. 4000'e yakın elyazması esere ev sahipliği yapan kütüphane, Türkiye'de basılan yayınların arşivlenmesiyle zenginleşmiştir. Gürgen ağacından kitap dolapları ve 90 kişilik okuma salonlarıyla kullanıcı dostu bir ortam sunar. Milli Sine-ma'dan elde edilen gelirle inşa edilen yapı, kültürel sürekliliğin simgesidir.

62

SAAT KULESİ

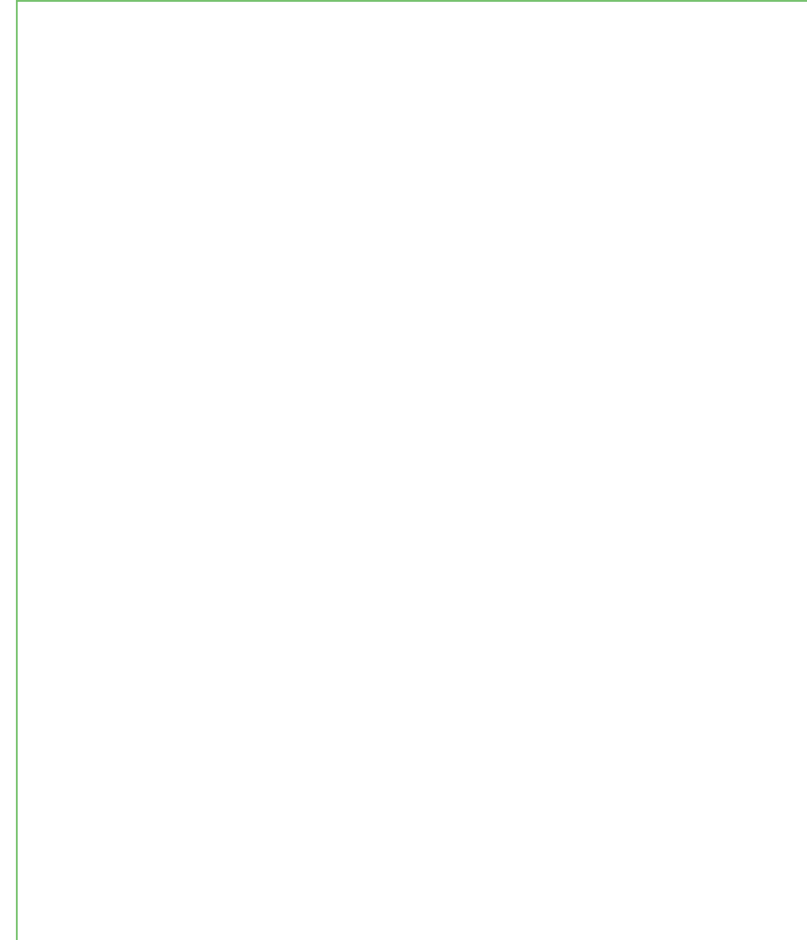
Konak Atatürk Meydanı'nda yer alan Saat Kulesi, İzmir'in simgesi kabul edilen anıtsal bir yapıdır. 1901 yılında Sultan II. Abdülhamit'in tahta çıkışının 25. yılı anısına inşa edilmiştir. Mimar Raymond Charles Pere tarafından tasarlanan kule, Oryantalist üslubun Türkiye'deki en özgün örneklerindendir. 25 metre yüksekliğindeki yapının cephesinde Marsilya'dan getirilen vişne ve yeşil renkli mermerler kullanılmıştır. Dört cephesinde şadırvanlar, kemerli pencereler ve tuğralar yer almaktadır. Zamanla tuğralar yerini ay-yıldız kabartmalara bırakmıştır. Alman İmparatoru II. Wilhelm tarafından hediye edilen saat, ağırlık sistemiyle çalışmaktadır. Kulenin çanı, hilal alemlı bir kubbe ile örtülüdür. Depremlerle hasar görse de onarılan kule, tarih boyunca İzmir'in toplumsal belleğinde yer etmiş, görkemini koruyan bir simgeye dönüşmüştür.

63

SALEPÇİOĞLU CAMİİ

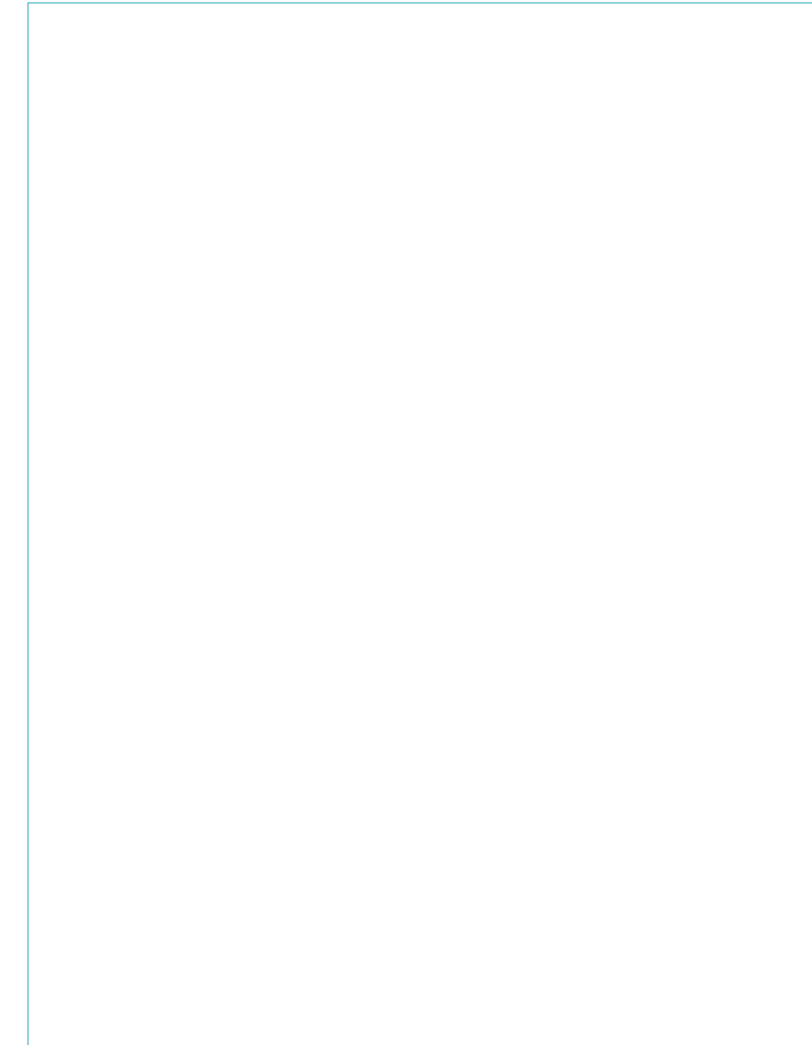
Salepçioğlu Camii, 1906 yılında Salepçizade Hacı Ahmet Efendi tarafından inşa ettirilmiştir. Fevkani bir yapı olan camiin alt katında mektep, medrese ve çeşmelerin yer aldığı cami, üst katındaki tek kubbeli ibadet alanıyla dikkat çeker. Beyaz mermer ve yeşil kesme taş kullanılan yapı, kubbesini plaster görünümlü desteklerle taşır. Kalem işi süslemeler, ay-yıldız ve kozalak motifleriyle bezeli iç mekân, Osmanlı son dönem sanat anlayışını yansıtır. Minber ve kürsüde siyah, beyaz, kırmızı mermerin uyumu görülür. Yunan, Roma ve Rönesans etkileriyle şekillenen Oryantalist süslemeler camiye özgünlük kazandırır. Yanına inşa edilen mektep, han ve dükkânlarla birlikte eğitim ve kültür merkezi işlevi de görmüştür. 1982'de yeniden yapılan minaresi ve 2012'deki restorasyonla günümüzde İzmir'in simge yapılarından biri olarak varlığını sürdürmektedir.

64

SARI KIŞLA

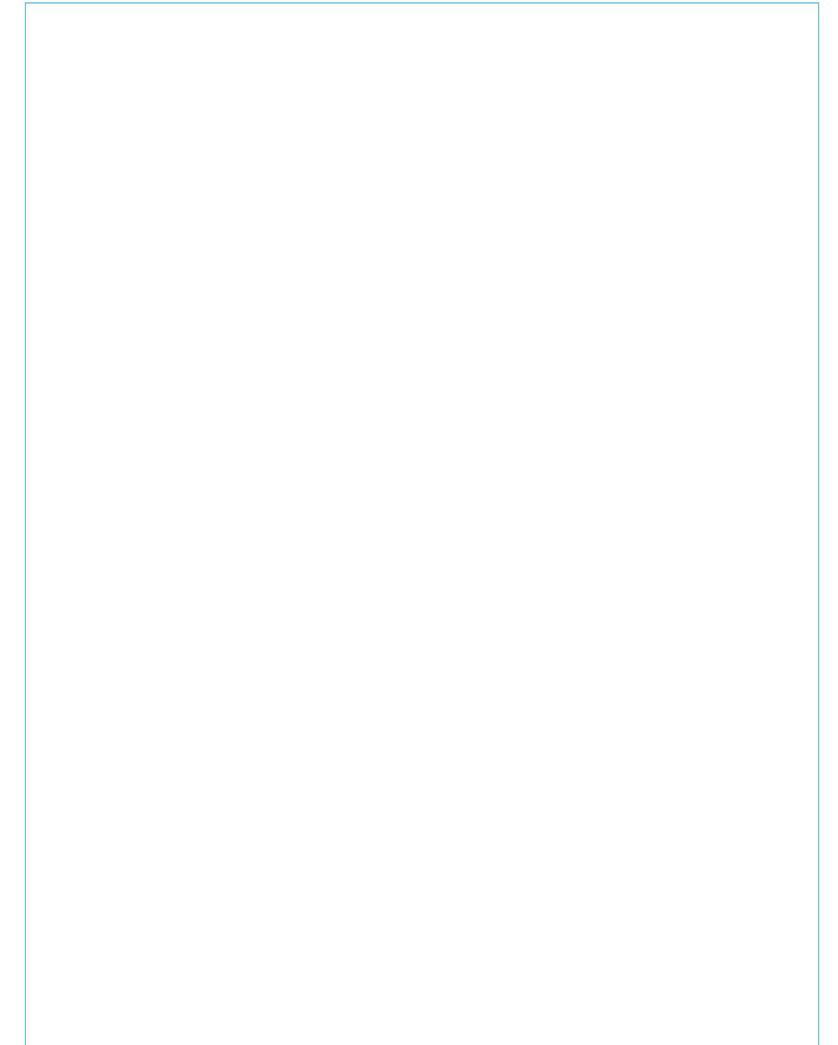
Sarı Kışla, 1829 yılında Osmanlı ordusunun modernleşmesi sürecinde, II. Mahmut döneminde İzmir'de inşa edilmiştir. Batılılaşmayı yansıtan ilk kamu yapılarından biri olan bu üç katlı kâgir kışla, yaklaşık altı bin askere ev sahipliği yapabilecek büyüklükteydi. Kadifekale taşlarıyla inşa edilen yapı, U planlıydı; denize bakan cephesi açıktı, güneyinde geniş bir talimhane alanı yer alıyordu. 1867 sonrası gösterişli bir giriş cephesi eklenmiştir. Kışlanın bulunduğu alan, deniz doldurularak elde edilmiş ve bu nedenle zamanla pek çok onarım görmüştür. Neoklasik üslupla tasarlanan Sarı Kışla, uzun yıllar boyunca İzmir'in kent hafızasında önemli bir yere sahip olmuş, 1955'teki imar çalışmalarıyla yıkılmış ve bugün yalnızca anlatılarla yaşatılan bir mimari hafızaya dönüşmüştür.

65

SİNYORA GIVERET SİNAGOGU

İzmir Konak, Güzelyurt Mahallesi'nde yer alan La Sinyora Sinagogu, 17. yüzyıla uzanan köklü bir tarihe sahiptir. 1841'deki yangında yıkılan yapı, Kudüslü hayırs-ver Moïs Bengiyat Yerusalmi'nin desteğiyle yeniden inşa edilmiştir. Dikdörtgen planlı, avlulu ve moloz taş-tuğla yapıdır. İbadet alanında dört sütunlu baldaken biçiminde teva ve zengin bitkisel süslemeler bulunur. Kadınlar bölümü avludan merdivenle ulaşılır. Bahçesindeki turunc ağacı doğurganlıkla ilişkilendirilir. 1997'de çatısı yenilenmiş, 2006'da onarılmıştır. Halen ibadete açıktır ve kültürel etkinliklere ev sahipliği yapar. İç mekândaki kalem işi süslemeleriyle İzmir sinagogları arasında önemlidir.

66

YENİ ŞÜKRAN OTELİ (FİLİBELİ HANI)

Yeni Şükran Oteli, Hükümet Caddesi üzerinde yer alan, 19. yüzyılda Hacı Hasan Paşa Hanı olarak inşa edilmiş tarihî bir yapıdır. Zamanla otel işlevi kazanan yapı, 1926'da meşhur Şükran Lokantası ile birlikte "Hacı Hasan Oteli" olarak anılmıştır. Otelin üst katında İzmir Türk Ocağı faaliyet göstermiş, zemin kattaki kahveye ise işgal döneminin belediye başkanı Hacı Hasan Bey'in adı verilmiştir. 1930'larda kentte tavsiye edilen oteller arasına giren yapı, 1941'den itibaren "Yeni Şükran Oteli" adıyla tanınmıştır. Avlu köşesindeki mermer sebil, yapının tarihî dokusuna zarif bir katkı sunar. Geçirdiği kapsamlı restorasyonla yeniden görünürlük kazanan bu değerli yapı, hem İzmir'in konaklama tarihine hem de toplumsal belleğine tanıklık etmeye devam etmektedir.

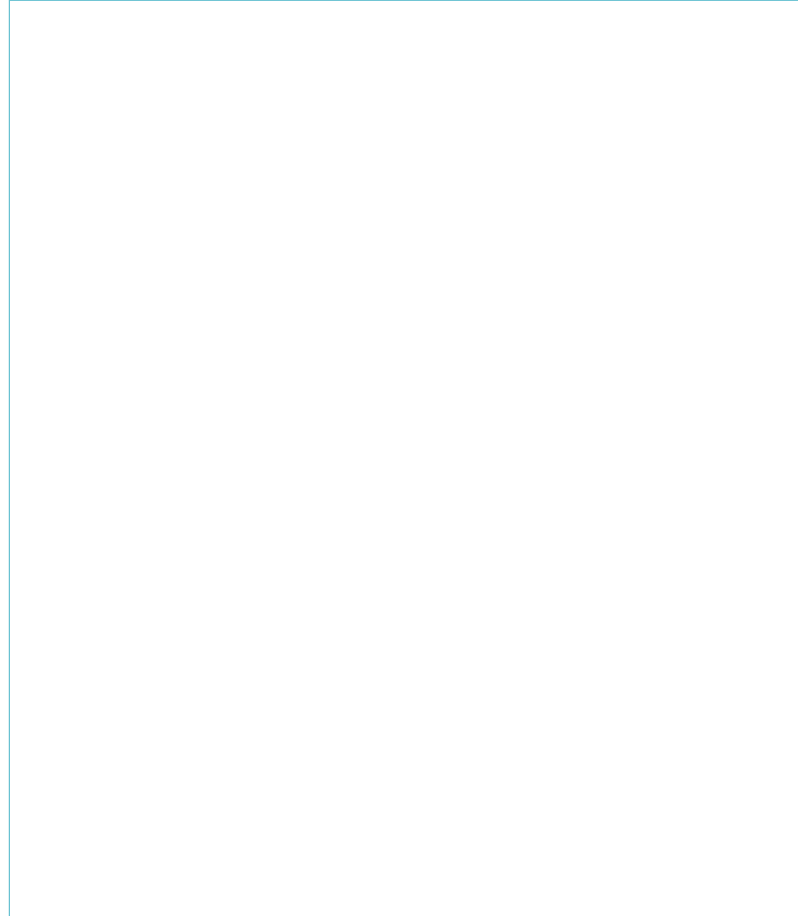

67

KONAK BELEDİYESİ ÜMRAN BARADAN OYUN VE OYUNCAK MÜZESİ

Konak Belediyesi'nin açtığı ilk müze olma özelliğini taşıyan Ümran Baradan Oyun ve Oyuncak Müzesi'nin temelleri, 2004 yılında dünyaca ünlü seramik sanatçısı Ümran Baradan tarafından atıldı. Sanatçı, farklı ülkelere topladığı oyuncaklar ile düzenlediği yarışmalarda ödül kazanan çocukların eserlerini bir araya getirerek özgün bir koleksiyon oluşturdu. 17 Ocak 2010'da, Sunay Akın'ın konsept danışmanlığında koleksiyon daha da zenginleştirildi ve Konak Belediyesi'ne devredildi. Günümüzde müze, geçmişin oyuncak kültürünü ve çocukların hayal gücünü aynı çatı altında ziyaretçilere sunuyor.

68

TARİHİ ASANSÖR

İzmir'in Karataş semtinde yer alan, hem ulaşım hem de kent manzarasıyla ünlü tarihi bir yapıdır. Yahudi hayırsever Nesim Levi tarafından 1907'de, Mithat Paşa Caddesi ile Halil Rifat Paşa Caddesi arasındaki 155 basamaklık yolu kolaylaştırmak amacıyla inşa edilmiştir. İlk dönemlerde buhar ve su ile çalışan yapı, 1985'ten beri elektrikle çalışmaktadır. Dario Moreno Sokağı'ndan ulaşılan kule, taş ve tuğla kademelerden oluşur; cephesinde Fransızca ve İbranice kitabeler ile çeşitli süslemeler bulunur. 1983'te belediyeye bağışlanan Asansör, 1992'de kapsamlı bir restorasyon geçirmiştir. Günümüzde hem ulaşım aracı hem de turistik bir seyir noktası olarak hizmet vermektedir.

